

- §16b-miljøtilladelse til
Gamlevældegård
Gamlevældevej 31
3760 Gudhjem

Kolofon:	Bornholms Regionskommune; august 2026
Journalnummer:	25/2889
Udarbejdet af:	Center for Miljø, Plan og Kultur
Sagsbehandler:	Helle Thers/Katrine Høst (naturafsnit)
Kortbilag:	Geodatastyrelsen

§ 16 b TILLADELSE

til

Gamlevældegård

Gamlevældevej 31, 3760 Gudhjem

Gyldighed

Denne tilladelse meddeles efter § 16 b, stk. 1 i Bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 520 af 1. maj 2019 med senere ændringer.

Tilladelsen gælder fra annonceringsdatoen den 24. august 2026.

DATABLAD

Titel:	§ 16 b tilladelse til Gamlevældegård
Tilladelsen omfatter:	Produktion af søer, smågrise og polte. Produktionsareal: 2.169 m ²
Dato for tilladelse:	24. august 2026
Ejendom/husdyrbrug:	Gamlevældegård, Gamlevældevej 31, 3760 Gudhjem
Matrikelnummer og ejerlav:	17a Østerlarsker m.fl.
BFE-nummer:	8931601
CVR-/P-nummer:	40343539/10024506254
CHR-nummer:	92913
Ejer og ansøger:	Christian Kelvin Koefoed
Kontaktoplysninger:	Tlf. nr. 2889 4102; e-mail: christian.koefoedmail@jubii.dk
Konsulent:	Kirsten V. Kyndesen, Velas, Fulbyvej 15, 4180 Sorø
Tilsynsmyndighed:	Bornholms Regionskommune, Center for Miljø, Plan og Kultur, Skovløkken 4, Tejn, 3770 Allinge
Kontakt tilsynsmyndighed:	Tlf. 5692 0000; e-mail: nmf@brk.dk ; Hjemmeside: www.bornholm.dk

INDHOLDSFORTEGNELSE

Datablad	3
Indholdsfortegnelse.....	4
1 Ikke-teknisk resumé	6
2 Sagens historik og baggrund for den aktuelle ansøgning	7
3 Tilladelsen med vilkår	8
3.1 Afgørelse om tilladelse efter § 16 b, stk. 1	8
3.2 Ansøgning om tilladelse og eksisterende produktion.....	9
3.3 Vilkår for driften	10
3.4 Gyldighed – udnyttelse og bortfald.....	14
3.5 Retsbeskyttelse.....	14
3.6 Offentlighed	14
3.7 Klagevejledning	15
4 Beliggenhed og planmæssige forhold	16
4.1 Bygninger og faste afstandskrav.....	16
4.2 Bygge- og beskyttelseslinjer og placering i landskabet.....	19
5 Husdyrproduktion og reststoffer	22
5.1 Husdyrhold og staldanlæg.....	22
5.2 Produktion, opbevaring og håndtering af husdyrgødning.....	26
6 Ressourceforbrug	28
6.1 Foder og foderopbevaring	28
6.2 Vand	29
6.3 Energi	29
6.4 Diverse hjælpestoffer	30
7 Reststoffer	31
7.1 Spildevand - herunder restvand og tagvand.....	31
7.2 Affald	31
8 Gener fra husdyrbruget.....	32
8.1 Lugt	32
8.2 Støj og rystelser	34
8.3 Støv	35
8.4 Lys.....	36
8.5 Fluer og skadedyr	36
8.6 Transport	37
9 Ammoniaktab og naturpåvirkning	38

9.1	Ammoniakemission og BAT-krav	38
9.2	Ammoniakdeposition til naturområder	41
10	Mulige driftsforstyrrelser og uheld	44
11	Egenkontrol og dokumentation	47
12	Samlet vurdering	48
13	Bilag	49
	Bilagsoversigt	49
	Bilag 1. Produktionsareal i nudrift og 8 årsdrift	50
	Bilag 2. Produktionsareal i ansøgt drift trin 1	51
	Bilag 3. Produktionsareal i ansøgt drift trin 2	52
	Bilag 4. Naturberegningsspunkter for Gamlevældegård	53
	Bilag 5. Beredskabsplan for Gamlevældegård	54
	Bilag 7. Modtagne høringssvar og kommunens bemærkninger	57

1 IKKE-TEKNISK RESUMÉ

Christian Kelvin Koefoed har ansøgt om en miljøtilladelse efter husdyrbruglovens § 16 b til ændring og mindre udvidelse af svineproduktionen på Gamlevældegård, Gamlevældevej 31, 3760 Gudhjem.

På Gamlevældegård er der i nudrift et sohold på 250 årssøer, 5.700 producerede smågrise (7,3-32 kg), 3.575 producerede slagtesvin/polte (32-113 kg) og 35 polte (50-107 kg) i henhold til anmeldelse om fulde stalde (§ 19 f) fra 2014. Der foreligger ikke en miljøgodkendelse meddelt efter husdyrbrugloven af 2006.

Bornholms Regionskommune meddelte i juli 2020 en miljøgodkendelse efter husdyrbruglovens § 16 a til en udvidelse af produktionen på Gamlevældegård. Godkendelsen blev påklaget, og Miljø- og Fødevareklagenævnet ophævede i september 2022 afgørelsen og hjemviste sagen til fornyet behandling. Efter hjemvisningen har ansøger valgt at reducere projektet væsentligt, således at den tidligere ansøgte udvidelse med opførelse af nye staldbygninger til søer og slagtesvin er udgået. Den aktuelle ansøgning omfatter derfor alene ændringer og mindre udvidelser af det eksisterende husdyrbrug og behandles som en miljøtilladelse efter husdyrbruglovens § 16 b.

Projektet gennemføres i to trin.

I trin 1 videreføres den eksisterende drift, samtidig med at der etableres en babystald i form af en pavillon til de mindste smågrise. Herved udvides produktionsarealet med 68 m² til i alt 2.028 m².

I trin 2 foretages ændringer i de eksisterende stalde med henblik på at kunne opfylde gældende og kommende krav til dyrevelfærd. En eksisterende smågrisestald og én af de tre eksisterende slagtesvinestalde ændres til farestalde for løsgående diegivende søer. De to øvrige slagtesvinestalde ændres til henholdsvis smågrisestald og polte-/gyltestald. Løbestalden ændres fra individuel opstaldning til løsgående søer ved udskiftning af inventaret, uden ændring af gulvprofilerne. Derudover opstilles yderligere to pavilloner til de mindste smågrise, og der etableres en ny gyllebeholder på 4.000 m³. I trin 2 udvides produktionsarealet til i alt 2.169 m².

Husdyrgødningen opbevares i de eksisterende gyllebeholdere på ejendommen. I trin 2 suppleres opbevaringskapaciteten med den nye gyllebeholder.

Ansøgningen er indsendt til Bornholms Regionskommune via husdyrgodkendelse.dk (skema nr. 266834). Scenarieregningerne for trin 1 er gennemført i skema nr. 248972.

De ansøgte anlæg overholder husdyrbruglovens afstandskrav til nabobeboelser, beboelsesområder, vandforsyningsanlæg, vandløb og søer, veje, levnedsmiddelvirksomheder, beboelse på egen ejendom samt naboskel.

På baggrund af ejendommens beliggenhed og projektets udformning vurderes husdyrbruget ikke at give anledning til væsentlige gener for omgivelserne i form af lugt, støv, støj, vibrationer, lys, transport eller skadedyr. Tilsvarende vurderes husdyrbrugets forbrug af foder, energi og vand samt håndtering af husdyrgødning, affald og spildevand ikke at medføre væsentlige miljøpåvirkninger.

I trin 2 reduceres lugtemissionen fra staldanlægget som følge af ændringerne i staldindretningen og dyresammensætningen. Det vurderes derfor, at projektet ikke vil medføre væsentlige lugtgener for de omkringliggende nabobeboelser.

Der er gennemført beregninger af husdyrbrugets ammoniakemission og påvirkningen af de omkringliggende naturområder. I trin 1 sker der en mindre stigning i ammoniakemissionen på 38 kg NH₃-N pr. år, mens der i trin 2 sker en reduktion af den samlede ammoniakemission. Det vurderes samlet, at projektet ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af ammoniakfølsomme naturområder.

Husdyrbrugets ammoniakemission overholder kravet om anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT). BAT-kravet opfyldes ved valg af gulvprofil i pavillonerne og ved etablering af fast overdækning på den nye gyllebeholder.

I denne miljøtilladelse er der redegjort for projektets miljømæssige konsekvenser, herunder vurderingen af påvirkningen af omgivelserne og anvendelsen af bedste tilgængelige teknik (BAT). Tilladelsen meddeles med

en række vilkår, som sikrer, at husdyrbruget kan drives uden væsentlig påvirkning af miljøet og de omkringliggende omgivelser.

Samlet set vurderer Bornholms Regionskommune, at indretning og drift af husdyrbruget og håndtering af husdyrgødningen sker i overensstemmelse med gældende regler, og at driften kan foregå uden væsentlig påvirkning af miljøet eller omkringboende, som dette er defineret i husdyrbrugloven. Kommunen vurderer desuden, at projektet ikke vil påvirke eller true arter og naturtyper, der er en del af udpegningsgrundlaget for Natura 2000-områder, eller bilag IV-arter og deres yngle- og rasteområder.

2 SAGENS HISTORIK OG BAGGRUND FOR DEN AKTUELLE ANSØGNING

Bornholms Regionskommune meddelte den 16. juli 2020 miljøgodkendelse efter husdyrbruglovens § 16 a til en omfattende udvidelse af husdyrbruget på Gamlevældegård.

Den daværende ansøgning omfattede opførelse af et nyt staldanlæg med løbe- og drægtighedsstald, fare- og smågrisestald samt slagtesvinestald, etablering af en ny gyllebeholder med tilhørende fortank og en væsentlig udvidelse af husdyrproduktionen. Samtidig skulle hovedparten af det eksisterende staldanlæg tages ud af drift, således produktionen fremover blev samlet i nye staldbygninger. Det samlede produktionsareal udgjorde 6.693 m², og projektet var planlagt gennemført i flere etaper.

Miljøgodkendelsen blev påklaget til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som ved afgørelse af september 2022 ophævede godkendelsen og hjemviste sagen til fornyet behandling.

Hjemvisningen skete, fordi afstandskravet til nærmeste nabobeboelse ikke var overholdt. Miljø- og Fødevareklagenævnet bemærkede endvidere, at fortanken til gødningsopbevaringen fejlagtigt var indregnet særskilt ved beregningen af BAT-kravet og husdyrbrugets ammoniakemission, selv om fortanken som et midlertidigt op-samlingsanlæg skal betragtes som en del af staldanlægget. Herudover bemærkede nævnet, at ruheden ved naturpunktet "sø" skulle fastsættes til "vand" og ikke "blandet natur med lav bevoksning".

Efter hjemvisningen har ansøger valgt at ændre projektet væsentligt. Den tidligere ansøgning om opførelse af et nyt staldanlæg med tilhørende udvidelse af husdyrproduktionen er trukket tilbage og erstattet af en væsentligt reduceret ansøgning.

Den aktuelle ansøgning omfatter derfor alene en miljøtilladelse efter husdyrbruglovens § 16 b og vedrører ændringer og mindre udvidelser af det eksisterende husdyrbrug med henblik på at kunne opfylde gældende og kommende krav til dyrevelfærd.

Projektet omfatter fortsat en trinvis gennemførelse.

I trin 1 videreføres den eksisterende drift, samtidig med at der etableres en pavillon (babystald) til de mindste smågrise. Herved udvides produktionsarealet fra det eksisterende niveau til 2.028 m².

I trin 2 foretages ændringer i de eksisterende stalde, så produktionen kan indrettes til løsgående søer og forbedrede forhold for smågrisene. En eksisterende smågrisestald og én af de eksisterende slagtesvinestalde ændres til farestalde for løsgående diegivende søer, mens de øvrige slagtesvinestalde indrettes til henholdsvis smågrise og polte/gylte. Løbestalden ændres fra individuel opstaldning til løsgående søer ved udskiftning af inventaret, uden ændringer af staldgulvenes udformning. Derudover etableres yderligere to pavilloner til de mindste smågrise samt en ny gyllebeholder på 4.000 m³. Det samlede produktionsareal udvides i trin 2 til 2.169 m².

I forbindelse med den nye ansøgning er de forhold, som Miljø- og Fødevareklagenævnet påpegede i hjemvisningsafgørelsen, indarbejdet. Afstandskravet til den nabobeboelse, der ejes af ansøger, er sikret ved sammatrifulering af ejendommene, og beregningerne af BAT og ammoniakemission er korrigeret, således fortanken

indgår som en del af staldanlægget. Endvidere er ruheden ved naturpunktet "sø" rettet i overensstemmelse med Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse.

3 TILLADELSEN MED VILKÅR

I dette afsnit beskrives den ansøgte produktion og baggrunden for den meddelte afgørelse om tilladelse med tilhørende vilkår for driften. Desuden beskrives en række juridiske forhold ved tilladelsen, samt hvordan offentligheden har haft indflydelse på projektet og kommunens vurderinger. Til sidst beskrives mulighederne for at klage over afgørelsen.

3.1 Afgørelse om tilladelse efter § 16 b, stk. 1

Bornholms Regionskommune, Center for Miljø, Plan og Kultur har vurderet, at der i henhold til gældende regler kan meddeles tilladelse til den ansøgte husdyrproduktion på Gamlevældegård, Gamlevældevej 31, 3760 Gudhjem, matr.nr. 17a Østerlarsker m.fl.

Tilladelsen omfatter den eksisterende produktion af søer, smågrise, slagtesvin og polte, som godkendes efter stipladsmodellen.

Projektet gennemføres i to trin. I trin 1 etableres en babystald i form af en pavillon til de mindste smågrise. I trin 2 ændres indretningen af de eksisterende stalde, så produktionen tilpasses gældende og kommende krav til dyrevelfærd. En eksisterende smågrisestald og én af de eksisterende slagtesvinestalde ændres til farestalde for løsgående diegivende søer. De to øvrige slagtesvinestalde ændres til henholdsvis smågrisestald og polte-/gyltestald, mens løbestalden ændres fra individuel opstaldning til løsgående søer ved udskiftning af inventaret. Derudover etableres yderligere to pavilloner til de mindste smågrise samt en ny gyllebeholder med fast overdækning.

Tilladelsen omfatter endvidere de eksisterende gødningsopbevaringsanlæg og øvrige driftsbygninger.

Produktionsarealet udgør 2.028 m² efter gennemførelse af trin 1 og udvides til 2.169 m² efter gennemførelse af trin 2.

Tilladelsen meddeles efter stipladsmodellen og omfatter den eksisterende produktion samt de beskrevne ændringer af staldindretningen og de mindre udvidelser af produktionsarealet. Formålet med projektet er at tilpasse de eksisterende stalde til gældende og kommende krav til dyrevelfærd, reducere belægningsgraden i smågrisestaldene og forbedre forholdene for de mindste grise. Den tidligere ansøgte udvidelse med opførelse af nye staldbygninger til søer og slagtesvin indgår ikke i den ansøgte miljøtilladelse.

Da det ansøgte produktionsareal overstiger 100 m², er projektet omfattet af husdyrbruglovens regler. Ammoniakemissionen fra husdyrbruget beregnes til mindre end 3.500 kg NH₃-N pr. år, og antallet af stipladser søer er under 750 og til slagtesvin over 30 kg er antallet mindre end 2.000 (ikke IE-husdyrbrug). Tilladelsen meddeles derfor efter husdyrbruglovens § 16 b, stk. 1.

Tilladelsen er baseret på oplysningerne i ansøgningen, bilag og øvrigt materiale fremsendt af ansøgers konsulent. Der er nærmere redegjort for de vurderinger, der ligger til grund for afgørelsen i den miljøtekniske beskrivelse og vurdering – se de følgende afsnit 4 - 0.

Husdyrbruget skal drives i overensstemmelse med de stillede vilkår i nedenstående Afsnit 3 til 10 og bestemmelserne i den til enhver tid gældende bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. (husdyrgødningsbekendtgørelsen) samt øvrig gældende lovgivning også i de tilfælde, hvor disse regler er skærpende i forhold til denne tilladelse. Vilkårene er gældende fra det tidspunkt, hvor tilladelsen tages i brug, med mindre andet fremgår af tilladelsen.

Da det ansøgte medfører en samlet ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år, er der redegjort for og stillet krav til husdyrbrugets anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT – Best Available Techniques) til reduktion af ammoniakemissionen.

Bornholms Regionskommune har vurderet de miljømæssige konsekvenser ved godkendelse af so-, smågrise og slagtesvin/polteproduktionen efter stipladsmodellen i forhold til den nuværende lovlige produktion på Gamlevældegård (nudrift) og i forhold til husdyrbrugets lovlige drift for 8 år siden.

Bornholms Regionskommune vurderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbrugets anlæg. Endvidere vurderer kommunen, at husdyrbruget efter ændringerne kan drives uden væsentlig påvirkning af natur, miljø og landskab, når vilkårene i denne miljøtilladelse og de gældende regler på området overholdes.

3.2 Ansøgning om tilladelse og eksisterende produktion

På ejendommen Gamlevældegård, Gamlevældevej 31, 3760 Gudhjem, matr.nr. 17a Østerlarsker m.fl., ansøges der om en miljøtilladelse efter husdyrbruglovens § 16 b til ændring og mindre udvidelse af den eksisterende svineproduktion, som godkendes efter husdyrbruglovens stipladsmodel.

Projektet gennemføres i to trin. I trin 1 etableres en babystald i form af en pavillon til de mindste smågrise, hvorved produktionsarealet udvides til 2.028 m². I trin 2 ændres indretningen af de eksisterende stalde med henblik på at kunne opfylde gældende og kommende krav til dyrevelfærd. Der etableres yderligere to pavilloner til de mindste smågrise, en eksisterende smågrisestald og én af de eksisterende slagtesvinestalde ændres til farestalde for løsgående diegivende søer, de to øvrige slagtesvinestalde ændres til henholdsvis smågrisestald og polte-/gyltestald, og løbestalden ændres fra individuel opstaldning til løsgående søer ved udskiftning af inventaret. Derudover etableres en ny gyllebeholder på 4.000 m³.

Det samlede produktionsareal udgør 2.169 m² efter projektets fulde gennemførelse og omfatter både de eksisterende staldafsnit og de nye pavilloner.

Bornholms Regionskommune, Center for Miljø, Plan og Kultur har modtaget ansøgningen om miljøtilladelse til Gamlevældegård gennem Miljøstyrelsens elektroniske ansøgningssystem (www.husdyrgodkendelse.dk) første gang den 31. januar 2025. Ansøgningen er indgivet i henhold til husdyrbruglovens §16b i skema nr. 266834. Scenarieregninger af trin 1 er gennemført i skema nr. 248972.

Kommunen har efterfølgende modtaget rettelser til ansøgningen - senest den 21. august 2026 - og har afgjort sagen på baggrund af version 2 af ansøgningsskemaet.

Eksisterende produktion

På Gamlevældegård er der i nudrift produktion af smågrise og slagtesvin i henhold til anmeldelse om fulde stalde givet den 15. december 2014, som giver mulighed for 250 årssøer, 5.700 producerede smågrise (7,3-32 kg), 3.575 producerede slagtesvin (32-113 kg) og 35 polte (50-107 kg), svarende til 188,6 DE. Der foreligger ingen godkendelse givet efter Husdyrloven fra december 2006.

Der ansøges om en ændret brug af 4 af de eksisterende stalde, en udvidelse af produktionsarealet i form af opsætning af i alt 3 pavilloner, såkaldte babystalde til opstaldning af de mindste smågrise, og opførsel af en ny gyllebeholder.

Der forekommer ingen godkendelsespligtige biaktiviteter på ejendommen.

Samdrift med andre husdyrbrug

Ansøger ejer og driver udover Gamlevældegård ejendommen Bugge Mølle, Vietsvej 8, 3760 Gudhjem. På denne ejendom er der en mindre slagtesvineproduktion. Ved udvidelse af produktionen på Gamlevældegård vil Bugge Mølle blive anvendt til opstaldning af polte (slagtesvin).

Ansøger driver desuden griseproduktionen ejendommen Rosmannegård, Haslevej 148, 3700 Rønne. Ejendommen er placeret ca. 17 km fra Gamlevældegård. Her er der tale om en slagtesvineproduktion baseret på indkøbte smågrise. I forbindelse med udvidelse af soholdet i trin 2 på Gamlevældegård, vil Rosmannegård blive anvendt til produktion af egne slagtesvin.

Bugge Mølle og Rosmannegård kan med indkøb af smågrise drives selvstændigt i forhold til Gamlevældegård. Bugge Mølle er placeret ca. 2,4 km og Rosmannegård ca. 17 km fra Gamlevældegård. Gamlevældegård er således ikke er teknisk, forurenings- eller driftsmæssigt forbundet med andre husdyrbrug.

Det er Bornholms Regionskommunes vurdering, at Gamlevældegård ikke er teknisk, forurenings- og driftsmæssigt forbundet med andre husdyrbrug, hvorfor denne miljøtilladelse alene omfatter husdyrbruget Gamlevældegård.

3.3 Vilkår for driften

Tilladelsen meddeles på nedenstående vilkår, som der henvises til i de relevante afsnit under "kommunens vurdering" i miljøredegørelsen. Vilkårene er krav, som stilles for at fastholde forudsætningerne for tilladelsen og, som er med til at sikre, at der ikke opstår væsentlig virkning på miljøet eller væsentlige gener.

Husdyrbruget skal altid leve op til de generelle regler for husdyrbrug og håndtering af husdyrgødning fastsat i love og bekendtgørelser, også selv om disse regler måtte være skærpende i forhold til denne godkendelse.

Tilladelsen indeholder desuden vilkår, som skal sikre, at Bornholms Regionskommune holdes informeret om ændringer i ejerforhold eller hvem, der er driftsansvarlig for husdyrbruget. Da kommunen skal vurdere om evt. planer om ændringer på husdyrbruget udløser krav om tillæg til tilladelsen, stilles desuden vilkår om anmeldelse før igangsætning.

3.3.1 Indretning og drift

1. Virksomheden skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af den miljøtekniske beskrivelse, og med de ændringer, der fremgår af tilladelsens vilkår.
2. De vilkår, der vedrører driften, skal være kendt af de ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften.
3. På tilsynsmyndighedens forlangende skal virksomheden dokumentere overholdelse af denne tilladelsens vilkår.

3.3.2 Information om ændringer

4. Ændringer i ejerforhold eller hvem, der er ansvarlig for driften, skal meddeles til tilsynsmyndigheden (Bornholms Regionskommune, Center for Miljø, Plan og Kultur) senest 1 måned efter, at ændringen er sket.
5. Drifts-, indretnings- eller bygningsmæssige ændringer, der er relevante i forhold til tilladelsen, skal anmeldes til kommunen inden gennemførelsen. Kommunen vurderer om de aktuelle planer for ændringer/udvidelse kan ske inden for rammerne af denne tilladelse.

3.3.3 Produktionsarealets størrelse i m² staldsystemer, dyretyper (+ evt. teknologi)

6. Husdyrbrugets stalde og produktionsarealer skal indrettes i overensstemmelse med oplysningerne i nedenstående tabel:

Stald	Dyretype	Staldsystem	Produktionsareal (m ²)
Eks. farestald	Søer, diegivende	Kassestier, delvis spaltegulv	244
Eks. løbestald	Søer, golde og drægtige	Individuel opstaldning, delvis	267

		spaltegulv	
Eks. drægtighedsstald	Søer, golde og drægtige	Løsgående, delvis spaltegulv	485
Eks. smågrisestald 1	Søer, diegivende	Kassestier, fuldspaltegulv	132
Eks. smågrisestald 2	Smågrise	To-klimastald, delvis spaltegulv	171
Eks. slagtesvinestald 1	Smågrise	To-klimastald, delvis spaltegulv	220
Eks. slagtesvinestald 2	Søer, golde og drægtige	Løsgående, delvis spaltegulv	100
	Slagtesvin	Delvis fast gulv, 50-75% fast gulv	54
Eks. slagtesvinestald 3	Søer, diegivende	Kassestier, delvis spaltegulv	292
Ny pavillon 1	Smågrise	Drænet gulv og spalter	68
Ny pavillon 2	Smågrise	Drænet gulv og spalter	68
Ny pavillon 3	Smågrise	Drænet gulv og spalter	68

3.3.4 Opbevaringsanlæg til husdyrgødning (gødningstyper og m² overfladeareal)

7. Gødningstype, miljøteknologi og overfladeareal skal være i overensstemmelse med oplysningerne i nedenstående tabel:

Beholder	Gødningstype	Miljøteknologi	Overfladeareal (m ²)
Gyllebeholder 1	Flydende	Overdækning*	374
Gyllebeholder 2	Flydende	Ingen	212
Gyllebeholder 3	Flydende	Overdækning*	374
Ny gyllebeholder	Flydende	Overdækning	997

* Frivilligt tiltag

3.3.5 Håndtering af husdyrgødning

8. Der skal altid være en opbevaringskapacitet for fast og flydende husdyrgødning på mindst 9 måneder til rådighed for husdyrbruget.
9. Egenkontrol. Der skal føres en logbog, hvori følgende registreres: internt regnskab fra driften, som dokumenterer flytning/udbringning af gylle, skal opbevares sammen med logbogen på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

3.3.6 Ammoniakreducerende virkemidler (optaget på MST's teknologiliste)

Fastoverdækning på fortanke

10. Ejendommens fortanke til gyllebeholdere skal være overdækket med betonlåg.

Teltoverdækning

11. Gyllebeholder benævnt "ny gyllebeholder" skal være forsynet med fastoverdækning i form af teltoverdækning i trin to.
- a. Gylletank 1 og 3 er overdækket som frivilligt tiltag.

12. Åbning af teltdugen må kun ske i forbindelse med omrøring, tømning og udbringning af gylle
13. Skader på teltoverdækningen skal repareres inden for en uge efter skadens opståen.
14. Såfremt en skade ikke kan repareres inden for en uge, skal der indgås aftale om reparation inden to hverdage efter skadens opståen. Bornholms Regionskommune skal straks underrettes herom.

Egenkontrol

15. Der skal føres en logbog for gyllebeholdere med fast overdækning, hvori eventuelle skader på teltoverdækningen noteres med angivelse af dato for skaden samt dato for reparation. Logbogen skal opbevares på husdyrbruget i perioden mellem to samlede miljøtilsyn og forevises på tilsyns-myndighedens forlangende.

Rapporter skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlang

3.3.7 Beplantning

2. Der skal etableres et 6 meter beplantningsbælte (læhegn) bestående af 3 til 5 rækker af hjemmehørende buske øst og syd for den ny gylletank. Den afskærmende beplantning må ikke overstige bygningshøjden, men skal bestå af hjemmehørende arter for området, og med samme sammensætning som eksisterende beplantning omkring maskinal og silo mv. på Gamlevældegaard.
3. Beplantningen skal etableres som angivet på bilag 6.
4. Den afskærmende beplantning skal etableres senest 1 år efter opførelse af gylletank, og den skal vedligeholdes med udskiftning af udgåede planter.
5. Eksisterende beplantning omkring ejendommen mod øst og syd skal bibeholdes, vedligeholdes og integreres med nyt beplantningsbælte, se bilag 6.

3.3.8 Affald

16. Arealerne omkring bygningerne og tilkørselsveje skal holdes ryddelige og fri for affald.
17. Affald skal opbevares og bortskaffes efter Bornholms Affaldsbehandlings affaldsregulativer.
18. Der skal til enhver tid foreligge dokumentation for, at affald bortskaffes miljømæssigt forsvarligt.

3.3.9 Lugt

19. Der skal til stadighed opretholdes en god staldhygiejne. Bygninger, anlæg og omgivelser skal renholdes således, at lugtgener begrænses mest muligt for de omkringboende.
20. Omrøring af husdyrgødning i ejendommens gyllebeholdere må på 1. udbringningsdag tidligst påbegyndes 3 timer før udbringning, og på de efterfølgende udbringningsdage må omrøring tidligst ske 1,5 time før udbringningen påbegyndes.
21. Driften må ikke give anledning til væsentlige lugtgener uden for ejendommens areal. Hvis der efter kommunens vurdering opstår lugtgener, der vurderes at være væsentligt større, end der kan forventes ifølge grundlaget for tilladelsen, kan kommunen meddele påbud om, at der skal gennemføres lugtreducerende tiltag.

3.3.10 Støjkloder

22. Virksomhedens bidrag til støjbelastningen i omgivelserne, dvs. al støj fra landbrugsdrift på ejendommens bygningsparcel, må ikke overstige følgende værdier målt ved nabobeboelser eller deres opholdsarealer:

Ugedag	Tidspunkt	Støjniveau, dB(A)	Referencetid
Mandag-fredag	Kl. 07.00-18.00	55	8 timer
Lørdag	Kl. 07.00-14.00	55	7 timer
	Kl. 14.00-18.00	45	4 timer
Søn- og helligdage	Kl. 07.00-18.00	45	8 timer
Alle dage	Kl. 18.00-22.00	45	1 time
	Kl. 22.00-07.00	40	½ time
Spidsværdi	Kl. 22.00-07.00	55	

23. Støjbidraget (bortset fra maksimalværdien) måles som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau i dB(A) (re. 20 µPa). Tallene i kolonnen referencetid angiver midlingstiden inden for den pågældende periode.
24. Virksomheden skal for egen regning dokumentere, at støjvilkårene overholdes, hvis tilsynsmyndigheden finder det påkrævet. Dokumentation for overholdelse af støjkravene kan være i form af målinger i husdyrbrugets omgivelser (under fuld drift) eller kildestyrkemålinger ved de enkelte støjkloder kombineret med beregninger efter den fælles nordiske beregningsmodel for industristøj.
25. Kravet om dokumentation af støjforholdene kan højst fremsættes en gang årligt, med mindre den seneste kontrol viser, at grænseværdierne ikke kan overholdes. Støjmålinger skal udføres som beskrevet i Miljøstyrelsens til enhver tid gældende støjregningsvejledning og foretages i punkter, som forinden aftales med tilsynsmyndigheden. Støjmåling skal udføres af et akkrediteret firma.

3.3.11 2.3.8 Vilkår vedr. støj

26. Driften må ikke medføre væsentlige støvgener uden for husdyrbrugets eget areal

3.3.12 Vilkår vedr. skadedyr

27. Der skal foretages effektiv fluebekæmpelse på ejendommen som minimum i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Århus Universitet, Institut for Agroøkologi, der vedligeholder Skadedyrsguiden (www.dpil.dk).
28. Ved eventuelle fluegener hos naboer skal bekæmpelse foretages på tilsynsmyndighedens forlangende og efter en forudgående godkendt plan.
29. Opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.). Stalde, lagre og andre anlæg skal holdes i forsvarlig rottesikret stand og rimelig orden for at forhindre gode levemuligheder for rotter. Bekæmpelse af rotter skal ske i henhold til aftale med autoriseret rottebekæmper.

3.3.13 Vilkår vedr. oplag af olie

30. Olie skal opbevares på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for forurening.
31. Beholdere til opbevaring af olieprodukter skal stå på et for olie vanskeligt gennemtrængeligt underlag og som minimum være overdækket med et halvtæg.
32. Opbevaring af diesel/fyringsolie i overjordiske tanke skal til enhver tid ske i en typegodkendt beholder, som står overdækket på fast og tæt bund, således at spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
33. Tankning af diesel skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund, enten med afløb til olieudskiller eller således, at spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

3.3.14 Uheld og risici

34. Ved driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet, er der pligt til øjeblikkeligt at anmelde dette til: 112 eller Bornholms Politi, tlf.: 5690 1448.
35. Der skal foreligge en beredskabsplan for Gamlevældegård, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan have konsekvenser for det eksterne miljø. Beredskabsplanen skal være tilgængelig for medarbejderne på husdyrbruget og skal opdateres, så oplysningerne i den altid er relevante og retvisende.
36. Ved driftsforstyrrelser og uheld i forbindelse med håndtering af husdyrgødning, som indebærer fare for forurening, skal forskrifterne i beredskabsplanen følges. Den driftsansvarlige har pligt til at afværge følgerne af uheld bedst muligt.

3.4 Gyldighed – udnyttelse og bortfald

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 6 år fra denne afgørelses meddelelse (dvs. den 24. august 2032), jf. § 59 a i husdyrbrugloven. Hvis en del af tilladelsen ikke er udnyttet, bortfalder tilladelsen for denne del. Da denne tilladelse ikke omfatter byggeri, anses den for udnyttet, når det konstateres, at det tilladte faktisk er gennemført inden fristens udløb, jf. § 54, stk. 2 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Hvis den udnyttede tilladelse efterfølgende ikke har været helt eller delvist udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af tilladelsen, der ikke har været udnyttet i de seneste tre år. Udnyttelse anses her for at foreligge, når mindst 25 pct. af det tilladte produktionsareal udnyttes driftsmæssigt. Med driftsmæssig udnyttelse forstås, at der på det pågældende produktionsareal mindst produceres 50 % af det mulige inden for rammerne af dyrevelfærdskrav eller andre relevante krav.

Hvis tilladelsens vilkår ikke efterleves, eller de øvrige forudsætninger for tilladelsen ikke er opfyldt, kan dette medføre, at hele eller dele af tilladelsen bortfalder.

3.5 Retsbeskyttelse

Med denne tilladelse følger 8 års retsbeskyttelse, jf. § 40, stk. 1 i husdyrbrugloven. Dato for retsbeskyttelsens udløb er den 24. august 2034.

Tilladelser efter § 16 b skal ikke revurderes. Dog kan tilsynsmyndigheden i henhold til husdyrbruglovens § 39 meddele påbud om, at der skal gennemføres bestemte foranstaltninger, hvis husdyrbruget medfører uhygiejniske forhold eller væsentlig forurening, eller nedlægge forbud mod fortsat drift, hvis forureningen ikke kan nedbringes. Påbud eller forbud efter § 39 må ikke meddeles, før der er forløbet 8 år efter meddelelsen af tilladelsen.

3.6 Offentlighed

Naboorientering og partshøring

Bornholms Regionskommune har den 21. juli 2026 sendt skriftlig orientering om ansøgningen om §16b-miljøtilladelse til Gamlevældegård / udkast til §16b-miljøtilladelse til Gamlevældegård til ejere af ejendomme, som matrikulært grænser op til Gamlevældegårds matrikler.

Udkast til afgørelse om §16b-miljøtilladelse til Gamlevældegård blev desuden sendt i partshøring til ansøger og dennes konsulent samt til ejere og lejere af boliger, der ligger inden for konsekvenszonen for lugt beregnet i husdyrgodkendelse.dk til 510 meter fra et vægtet lugtcentrum for anlægget.

Der blev givet en frist på 3 uger fra 21. juli 2026 til 11. august 2026 til at kommentere ansøgningen/udkastet. Kommunen modtog 1 skriftlig bemærkning, som kan ses i bilag 7. De indkomne bemærkninger gav anledning til, at placeringen af den ansøgte gyllebeholder blev ændret i forhold til den oprindelige ansøgte placering.

Offentliggørelse

Tilladelsen er den 24. august 2026 offentliggjort på Bornholms Regionskommunes hjemmeside <https://www.brk.dk/Sider/Forside.aspx>. Samtidig er en række lokale og landsdækkende foreninger og organisationer, som har anmodet om underretning i henhold til husdyrbruglovens §§ 61 eller 62, samt klageberettigede myndigheder, organisationer og råd blevet orienteret om afgørelsen.

3.7 Klagevejledning

Bornholms Regionskommunes afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet af afgørelsens adressat og enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald. Endvidere kan en række myndigheder og råd samt lokale og landsdækkende foreninger og organisationer klage over visse afgørelser.

Klagefristen udløber den 21. september 2026, dvs. 4 uger fra den 24. august 2026, hvor afgørelsen er annonceret på regionskommunens hjemmeside.

Hvis du ønsker at klage over afgørelsen, skal du sende klagen digitalt gennem Miljø- og Fødevareklagenævnets klageportal, inden klagefristen udløber. Links til klageportalen findes på hjemmesiden for Nævnenes Hus <https://naevneneshus.dk> eller på www.borger.dk eller www.virk.dk. Du logger på klageportalen med NemID. Klagen skrives direkte i klageportalen, og det er muligt at vedhæfte dokumenter til klagen. Klagen sendes gennem klageportalen til Bornholms Regionskommune, som videresender den til Miljø- og Fødevareklagenævnet med den påklagede afgørelse og det materiale, der er indgået i sagens bedømmelse. Du får besked om videresendelsen.

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Bornholms Regionskommune via klageportalen. Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om klageportalen, med mindre du er blevet fritaget for brug af klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Bornholms Regionskommune. Kommunen videresender din anmodning til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som afgør, om du kan fritages.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den klageberettigede indbetaler et gebyr på 900 kr. (private) og 1.800 kr. (virksomheder og organisationer) til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Betaling af klagegebyr sker online i forbindelse med indgivelse af klagen via klageportalen. Hvis gebyret ikke indbetales inden udløbet af klagefristen, afvises klagen.

Klagegebyret tilbagebetales, hvis:

- Klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves
- Klager får helt eller delvist medhold i klagen
- Klagen bliver afvist, fordi klagefristen er overskredet
- Klager ikke er klageberettiget
- Klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence

En eventuel retssag til prøvelse af afgørelsen skal anlægges inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt den pågældende. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes fristen dog altid fra bekendtgørelsen.

4 BELIGGENHED OG PLANMÆSSIGE FORHOLD

I dette afsnit beskrives og vurderes projektet set i forhold til afstandskrav til naboer, vandforsyning, vandløb og søer, offentlig vej m.v. samt husdyrbrugets beliggenhed i forhold til forskellige bygge- og beskyttelseslinjer, fredninger, beskyttet natur m.v. Desuden beskrives og vurderes husdyrbrugets placering i landskabet i forhold til de landskabelige værdier.

4.1 Bygninger og faste afstandskrav

Beskrivelse af eksisterende bygninger

Det eksisterende bygningsanlæg på ejendommen består af stuehus, garage, foderlade, maskinhal, staldbygninger, kornsiloer og gyllebeholdere med fortank. Der foretages ingen udvendige bygningsmæssige ændringer i forhold til det eksisterende bygningsanlæg. De tre eksisterende slagtesvinestalde ændres i ansøgt drift til hhv. farestald, smågrisestald og til opstaldning af polte og gylte. Desuden ændres en eksisterende smågrisestald til farestald. Der opsættes i alt 3 pavilloner til opstaldning af de mindste grise umiddelbart syd og vest for de eksisterende bygninger. Der opføres en ny gyllebeholder. Gyllebeholderen placeres vest for de eksisterende beholdere, syd for den interne kørevej mellem Gamlevældevej 29 og 31, dvs. næsten på linje med beholder 3.

Bygningerne fremgår af Figur 1 herunder.

Figur 1 Eksisterende og ansøgte bygningsanlæg på Gamlevældegård.

Figur 2. Skråfoto Gamlevældegård med omgivelser (Gamlevældegård er angivet med rød markering). Skråfoto, som indeholder data fra Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering – foto fra 24. marts 2025.

Gamlevældegård er beliggende i landzone og dermed uden for eksisterende byzone og sommerhusområde. Der er ca. 1.577 m til nærmeste nuværende eller fremtidige byzone, som er Østerlars, og ca. 2,7 km til nærmeste sommerhusområde ved Melsted. Nærmeste nabobeboelse ikke ejet af ansøger er Gamlevældevej 44 og afstanden er 167 m. Husdyrbruget ligger desuden ikke i et område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign. Nærmeste vedtagne lokalplan i landzone er ved Pyttegården, Kjeldsebyvej 3 ca. 1,4 km mod nordøst og nærmeste kommuneplan er boligområde ved Østerlars ca. 1,6 km mod syd.

Grænsen for Natura 2000-området "Randkløve Skår" ligger ca. 1,3 km nord for Gamlevældegård. Inden for området findes ammoniakfølsomme naturtyper (strandeng og overdrev), der er omfattet af udpegningsgrundlaget for området og er kortlagt, samt § 3 beskyttede heder og overdrev. Disse naturtyper er omfattet af husdyrgodkendelseslovens § 7, stk. 1, nr. 1.

Nærmeste ammoniakfølsomme naturområde beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder, defineret som heder over 10 ha og overdrev større end 2,5 ha, som er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3 og dermed omfattet af § 7, stk. 1, nr. 2, er et overdrev beliggende ved Stangevej ca. 2,3 km vest for ejendommen.

Opmålingerne, som fremgår af nedenstående, er foretaget til nærmeste ændrede eller nye staldafsnit. Tilsvarende er afstande til kategori 1- og kategori 2-natur opmålt.

Tabel 1. Afstande og afstandskrav iht. husdyrbruglovens § 6 og § 7

Målepunkt	Afstand fra nærmeste staldbygning	Afstandskrav (jf. § 6 og § 7 i husdyrbrugloven)
Eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde (Fremtidig byzone ved Østerlars)	Ca. 1,6 km	50 m
Område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål o. lign. (Lokalplan 08-03 Feriebebyggelse Pyttegården Østerlars)	Ca. 1,4 km	50 m
Nabobeboelse (Gamlevældevej 44)	Ca. 167 m	50 m
Ammoniakkfølsomme naturtyper inden for internationale naturbeskyttelsesområder (Kortlagt habitatnatur i Natura 2000-området Randkløve Skår)	Ca. 1,4 km	10 m
Ammoniakkfølsomme naturtyper uden for internationale naturbeskyttelsesområder (Beskyttet overdrev ved Stangevej)	Ca. 2,3 km	10 m

Tabel 2. Afstande og afstandskrav iht. husdyrbruglovens § 8

Målepunkt	Afstand fra nærmeste staldbygning	Afstandskrav (jf. § 8 i husdyrbrugloven)
Ikke almene vandforsyningsanlæg (enkeltindvinder)	Ca. 405 m	25 m
Almene vandforsyningsanlæg (vandværk/boring)	Ca. 2 km	50 m
Vandløb og dræn	556 m til vandløb	15 m (100 m*)
Søer > 100 m ²	793 m	15 m (100 m*)
Offentlig vej og privat fællesvej	253 m	15 m
Levnedsmiddelvirksomhed	382 m	25 m
Beboelse på ejendommen	4 m	15 m
Naboskel	239 m	30 m

Afstandskrav fra gødningsopbevaringsanlæg til flydende husdyrgødning til åbne vandløb og til søer større end 100 m².

Kommunens vurdering

Bornholms Regionskommune har vurderet, at de ansøgte anlæg overholder husdyrbruglovens krav til mindsteafstande. Dette omfatter de tre pavilloner til smågrise, den nye gyllebeholder samt de eksisterende stalde, hvor der sker ændringer af indretningen. Afstandskravene er overholdt i forhold til nabobeboelser og samlede bebyggelser, ammoniakkfølsom natur, vandforsyningsanlæg, vandløb og søer, veje, levnedsmiddelvirksomheder, beboelse på ejendommen samt naboskel.

Miljø- og Fødevareklagenævnet ophævede i 2022 den tidligere § 16 a-miljøgodkendelse, blandt andet fordi afstandskravet til en nabobeboelse ikke var overholdt. I den aktuelle ansøgning er dette forhold løst ved sam-matrikulering af den pågældende naboejendom med husdyrbrugets ejendom, således at afstandskravene nu er opfyldt.

Efter husdyrbruglovens § 8 skal der ved opførelse af nye stalde og anlæg til opbevaring af husdyrgødning kontrolleres, at lovens afstandskrav er overholdt. Bestemmelsen finder tilsvarende anvendelse ved væsentlige om- og tilbygninger, mens almindelig vedligeholdelse, reparation og renovering af eksisterende anlæg ikke er om-fattet.

På den baggrund vurderer Bornholms Regionskommune, at projektet opfylder husdyrbruglovens afstandskrav.

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der ikke stillet vilkår vedr. afstandskrav.

4.2 Bygge- og beskyttelseslinjer og placering i landskabet

Beskrivelse

Området omkring Gamlevældegård er i Bornholms Regionskommunes Kommuneplan 2020 udpeget som sær-ligt værdifuldt landbrugsområde. Hovedhensynet i disse områder er at sikre dyrkningsmuligheder, landbrugets investeringer i produktionsapparatet og mulighederne for en rationel landbrugsdrift. Dog må miljø, natur, kul-turhistoriske interesser og de mange mindre levesteder for dyre- og planteliv ikke forringes af landbrugsdriften.

Gamlevældegård er beliggende inden for kystnærhedszonen, som går 3 km inde fra kysten. Dette har dog ingen betydning for produktionsmæssige ændringer og byggeri, der er erhvervsmæssigt nødvendigt for den pågældende ejendoms drift som landbrugsejendom.

Gamlevældegård ligger uden for arealer, som i kommuneplan 2020 er udpeget som særligt naturområde, inte-resseområde for natur, landskab og økologiske forbindelser, kulturmiljøområde, geologisk interesseområde eller til formål knyttet til rekreation og fritid.

Nærmeste beskyttede naturareal er en eng placeret ca. 721 m mod syd. En beskyttet sø er placeret ca. 790 m syd for det nye staldanlæg og i en afstand op til 1.000 m fra ejendommen er der yderligere 2 små beskyttede søer/vandhuller.

Et skovområde nordvest for Gamlevældegård er udpeget som gammel skovjordbund og er derfor potentiel ammoniakfølsom skov. Skoven er placeret 509 m fra nærmeste staldbygning. Indenfor 1.000 m er der placeret yderligere 5 skovområder udpeget med gammel skovbund og dermed potentielt ammoniakfølsomme skove.

Der er herudover ingen beskyttede naturområder inden for en radius af 1.000 m fra ejendommen.

Et areal syd for Gamlevældegård er udpeget som lavbundsområde. Fra staldanlægget til nærmeste lavbunds-område er der ca. 726 m.

Anlægget er placeret uden for alle øvrige byggelinjer og andre relevante udpegninger som angivet i nedenstå-ende tabel.

Tabel 3 Afstande i forhold til beskyttelseslinjer og andre relevante udpegninger.

Nærmeste...	Afstand fra nærmeste staldbygning	Berøres Gamlevældegård?
Skovbyggelinje (300 m)	185 m	Nej
Fortidsmindebeskyttelseslinje (100 m)	820 m	Nej
Strandbeskyttelseslinje (300 m)	Ca. 1.250 m	Nej
Sø- og åbeskyttelseslinje (150 m)	Ca. 4.900 m	Nej
Kirkebyggelinje	Ca. 1.300 m	Nej
Vejbyggelinje	Ca. 1.400 m	Nej
Internationale beskyttelsesområder – Natura 2000	Ca. 1.320 m	Nej
Beskyttede naturområder (§ 3-områder)	Ca. 509 m	Nej
Lavbundsområder	Ca. 726 m	Nej
Fredede områder	Ca. 1.560 m	Nej
Beskyttede sten- og jorddiger (som er registreret)	Ca. 23 m	Nej

Bygningernes udtryk i landskabet

Det eksisterende bygningsanlæg på Gamlevældegård består af stuehus, driftsbygninger, gyllebeholdere og øvrige landbrugsbygninger. De eksisterende stalde er opført i gule mursten med grå eternittage, mens stuehuset har rødt tegltag. Maskinladen er opført med facadebeklædning af metalplader. Bygningerne har en væghøjde på ca. 2,5-3,5 m og taghældninger på ca. 15-30 grader.

Projektet omfatter ikke opførelse af nye staldbygninger. Der etableres i stedet tre babystalde i form af pavilloner til de mindste smågrise. Hver pavillon er ca. 4,4 m bred, 20 m lang og ca. 3,0 m høj med fladt tag (taghældning ca. 2 grader). Én pavillon etableres i trin 1, mens de to øvrige etableres i trin 2.

Herudover opføres en ny gyllebeholder med et volumen på 4.000 m³. De eksisterende stalde ændres indvendigt ved udskiftning af inventar og ændret anvendelse af de enkelte staldafsnit. Ombygningerne medfører ingen udvendige ændringer af de eksisterende bygningers størrelse, højde eller fremtoning.

Da projektet primært omfatter indvendige ændringer af eksisterende stalde samt etablering af tre mindre pavilloner og en ny gyllebeholder, vurderes de bygningsmæssige ændringer at være væsentligt mindre end det projekt, der tidligere blev ansøgt om i 2019.

.

Figur 3. Gamlevældegård set fra Gamlevældevej mod nordøst. Cowi vejfoto 23. juni 2026.

Figur 4. Gamlevældegård set fra Gamlevældevej mod nordvest. Cowi vejfoto 23. juni 2026

Kommunens bemærkninger og vurdering

Bornholms Regionskommune vurderer, at projektet overholder de gældende bygge- og beskyttelseslinjer i forhold til de ansøgte anlæg.

Projektet omfatter ikke opførelse af nye staldbygninger, men alene etablering af tre mindre pavilloner til smågrise, en ny gyllebeholder med teltoverdækning samt indvendige ændringer af de eksisterende stalde. De indvendige ombygninger ændrer ikke de eksisterende bygningers ydre fremtræden.

De tre pavilloner har et begrænset omfang og placeres i umiddelbar tilknytning til det eksisterende bygningsanlæg, hvor de opleves som en naturlig del af husdyrbrugets samlede driftsanlæg.

Den nye gyllebeholder med teltoverdækning placeres umiddelbart syd for vejen mellem de to gårde og omtrent på linje med den eksisterende gyllebeholder 3. Placeringen medfører, at den nye gyllebeholder samles med ejendommens eksisterende driftsbygninger og tekniske anlæg og dermed opleves som en del af det samlede bygnings- og driftsanlæg.

Gyllebeholderen vil som følge af sin størrelse og teltoverdækning fortsat kunne være synlig i landskabet. Bornholms Regionskommune vurderer imidlertid, at placeringen begrænser anlæggets visuelle påvirkning, idet beholderen placeres i tættere tilknytning til de eksisterende anlæg frem for mere fritliggende i det åbne land. Teltoverdækningen vurderes at fremstå som en integreret del af gyllebeholderens konstruktion og medfører ikke i sig selv en væsentlig yderligere visuel påvirkning af landskabet ud over den påvirkning, som det samlede anlæg medfører.

Som en del af projektet forlænges det eksisterende beplantningsbælte syd for de eksisterende gyllebeholdere. Beplantningen føres videre mod vest bag den nye gyllebeholder og videre op langs beholderens vestlige side. Herved kommer den nye beplantning til at udgøre en sammenhængende forlængelse af den eksisterende beplantning omkring husdyrbrugets tekniske anlæg.

Beplantningen etableres med hjemmehørende buske svarende til den eksisterende beplantning omkring ejendommen. Bornholms Regionskommune vurderer, at den sammenhængende beplantning vil bidrage til at afskærme den nye gyllebeholder og til, at beholderen på sigt indpasses bedre i landskabet. Samtidig understøtter beplantningens sammenhæng med den eksisterende beplantning, at den nye gyllebeholder visuelt knyttes til ejendommens eksisterende driftsanlæg.

Ved den samlede landskabelige vurdering har Bornholms Regionskommune lagt vægt på projektets omfang, placering og udformning, herunder at den nye gyllebeholder placeres i sammenhæng med ejendommens eksisterende driftsbygninger og tekniske anlæg. Der er endvidere lagt vægt på, at det eksisterende beplantningsbælte forlænges omkring den nye gyllebeholder, så der skabes en sammenhængende afskærmende beplantning omkring denne del af husdyrbrugets anlæg.

Selv om Gamlevældegård er beliggende højt i terrænet, vurderes de ansøgte anlæg samlet set at indgå som en naturlig del af ejendommens eksisterende driftsanlæg og ikke at medføre en væsentlig ændring af landskabets karakter eller oplevelsesværdi.

På den baggrund vurderer Bornholms Regionskommune, at projektet ikke medfører en væsentlig landskabelig påvirkning og ikke er i strid med hensynet til de landskabelige, kulturhistoriske, naturmæssige, geologiske eller rekreative interesser i området.

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der stillet vilkår vedr. placering i landskabet i form af vilkår om beplantningsbælte ved den nye gyllebeholder.

5 HUSDYRPRODUKTION OG RESTSTOFFER

I dette afsnit beskrives og vurderes husdyrholdets sammensætning, staldindretning inkl. ventilation og rengøring, samt produktion og håndtering af husdyrgødning, spildevand og affald.

5.1 Husdyrhold og staldanlæg

Beskrivelse

Staldanlægget på Gamlevældegård anvendes i nudrift til sohold med produktion af smågrise og slagtesvin.

I det eksisterende staldanlæg er drægtighedsstalden indrettet med delvist fast gulv til løsgående golde og drægtige søer. Løbestalden er indrettet til fikserede søer og delvist fast gulv og indeholder derudover stier til løbeklare polte. Farestalden er indrettet med kassestier og delvist fast gulv. Der er to staldafsnit til smågrise. Det ene er indrettet med 2-klimastier med delvist fast gulv og det andet med fulddrænet gulv i form af 50 % drænet gulv og 50% spalter. Slagtesvinestaldene (1- 3) er indrettet med 50-75% fast gulv.

I ansøgt drift ændres slagtesvinestald 3 og smågrisestald 1 til farestald. Slagtesvinestald 1 ændres til smågrise og slagtesvinestald 2 ændres til opstaldning af polte og gylte (drægtige søer). Løbestalden ændres fra fikseret opstaldning til løsdrift. Ændringerne af staldafsnittene foretages ved udskiftning af inventar i slagtesvinestald 3 og smågrisestald 1 og ved mindre ændringer af inventaret i slagtesvinestald 1 og 2. I løbestalden sker ændrin-

gen ved delvis fjernelse af inventar. I drægtighedsstalden ændres fodringsprincippet fra transponderfodring til gulvfodring. Øvrige stalddafsnit fortsætter uændret.

Pavillonerne bliver indrettet med toklima med delvist fastgulv.

Figur 5. Anlægget på Gamlevældegård med eksisterende og projekteret bygninger

Produktionsarealet er beregnet som det totale areal fratrukket arealer, hvor dyrene ikke kan opholde sig og afsætte gødning, som fx gange og krybber. Udleveringsrum, drivgange og udleveringsramper, hvor dyrene kun opholder sig kortvarigt, indgår heller ikke i produktionsarealet.

Beregning af produktionsarealerne i nudrift samt trin 1 og 2 fremgår af bilag 1 – 3.

Tabel 4a. Staldtyper, dyrehold, miljøteknologi og produktionsareal i ansøgt drift (trin 2).

Staldafsnit	Staldtype	Dyretype	Miljøteknologi (NH ₃ -N effekt)	Stald-størrelse* (m ²)	Produktions-areal (m ²)	Produktions-areal andel
Eks. farestald	Kassestier, delvis spaltegulv	Søer, diegivende	÷	275	244	89%
Eks. løbestald	Løsgående, delvis spaltegulv	Søer, golde og drægtige	÷	295	267	91%
Eks. drægtighedsstald	Løsgående, delvis spaltegulv	Søer, golde og drægtige	÷	510	485	95%
Eks. smågri-sestald 1	Kassestier, fuld-spaltegulv	Søer, diegivende	÷	147	132	90%
Eks. smågri-sestald 2	To-klimastald, delvis spaltegulv	Smågrise	÷	196	171	87%
Eks. slagte-svinestald 1	To-klimastald, delvis spaltegulv	Smågrise	÷	244	220	90%
Eks. slagte-svinestald 2	Løsgående, delvis spaltegulv	Søer, golde og drægtige	÷	169	100	91%
	Delvis fast gulv, 50-75% fast gulv	Slagtesvin			54	
Eks. slagte-svinestald 3	Kassestier, delvis spaltegulv	Søer, diegivende	÷	331	292	88%
Ny pavillon 1	To-klimastald, delvis spaltegulv	Smågrise	÷	70	68	97%
Ny pavillon 2	To-klimastald, delvis spaltegulv	Smågrise	÷	70	68	97%
Ny pavillon 3	To-klimastald, delvis spaltegulv	Smågrise	÷	70	68	97%
I alt				2.377	2.169	

Tabel 4b. Staldtyper, dyrehold, miljøteknologi og produktionsareal i ansøgt drift (trin 1)..

Staldafsnit	Staldtype	Dyretype	Miljøteknologi (NH ₃ -N effekt)	Stald-størrelse* (m ²)	Produktions-areal (m ²)	Produktions-areal andel
Eks. farestald	Kassestier, delvis spaltegulv	Søer, diegivende	÷	275	244	89%
Eks. løbestald	Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	Søer, golde og drægtige	÷	295	267	91%
Eks. drægtighedsstald	Løsgående, delvis spaltegulv	Søer, golde og drægtige	÷	510	485	95%
Eks. smågri-sestald 1	Drænet gulv + spalter (50% / 50%)	Smågrise	÷	147	131	90%
Eks. smågri-sestald 2	To-klimastald, delvis spaltegulv	Smågrise	÷	196	171	87%
Eks. slagte-svinestald 1	Slagtesvin, 50-75 % fast gulv	Slagtesvin	÷	244	220	90%

Eks. slagte-svinestald 2	Delvis fast gulv, 50-75% fast gulv	Slagtesvin		169	152	90%
Eks. slagte-svinestald 3	Delvis fast gulv, 50-75% fast gulv	Slagtesvin	÷	331	290	88%
Ny pavillon 1	To-klimastald, delvis spaltegulv	Smågrise	÷	70	68	97%
I alt				2.237	2.028	

Tabel 4c. Staldtyper, miljøteknologi, dyrehold og produktionsareal i nudrift og 8 års drift.

Staldafsnit	8 års drift			Tilladt nudrift		
	Staldafsnit, staldtype og dyretype	Staldstørrelse* (m ²)	Produktionsareal (m ²)	Staldafsnit, staldtype, dyretype og teknologi	Staldstørrelse* (m ²)	Produktionsareal (m ²)
Eks. fare-stald	Søer, diegivende, kassestier, delvist spaltegulv	275	244	Søer, diegivende, kassestier, delvist spaltegulv	275	244
Eks. løbe-stald	Søer, golde og drægtige, individuel opstaldning, delvis spaltegulv	295	267	Søer, golde og drægtige, individuel opstaldning, delvis spaltegulv	295	267
Eks. drægtighedsstald	Søer, golde og drægtige, løsgående, delvis spaltegulv	510	485	Søer, golde og drægtige, løsgående, delvis spaltegulv	510	485
Eks. smågrise-stald 1	Smågrise, drænet gulv + spalter (50% / 50%)	147	131	Smågrise, drænet gulv + spalter (50% / 50%)	147	131
Eks. smågrise-stald 2	Smågrise, to-klimastald, delvist spaltegulv	196	171	Smågrise, to-klimastald, delvist spaltegulv	196	171
Eks. slagte-svinestald 1	Slagtesvin, 50-75 % fast gulv	244	220	Slagtesvin, 50-75 % fast gulv	244	220
Eks. slagte-svinestald 2	Slagtesvin, 50-75 % fast gulv	169	152	Slagtesvin, 50-75 % fast gulv	169	152
Eks. slagte-svinestald 3	Slagtesvin, 50-75 % fast gulv	331	290	Slagtesvin, 50-75 % fast gulv	331	290
	I alt	2.167	1.960	I alt	2.167	1.960

*Tal for staldstørrelse er angivet som indsendt i bilag til ansøgning. Disse afviger fra tal i den elektroniske ansøgning, men tallene i bilaget anses for mere præcise. Tallene for produktionsareal, som er det betydende i ansøgningen, er ens i bilaget og i den elektroniske ansøgning.

Kommunens vurdering

Bornholms Regionskommune vurderer, at ansøger på tilfredsstillende vis har redegjort for produktionsarealet, og at produktionsarealet samt de ansøgte dyretyper for både de eksisterende stalde og de nye konstruktioner er i overensstemmelse med reglerne i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Der gøres opmærksom på, at arealer, hvor der kun opholder sig dyr kortvarigt, og som derfor ikke indgår i produktionsarealet, i henhold til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen skal rengøres effektivt efter endt ophold. På Gamlevældegård omfatter dette udleveringsområdet/-rampen og drivgangene. Rengøring skal foretages se-

nest 12 timer efter, at dyrene har forladt arealet. Hvis dyrene har daglig adgang til arealet, skal rengøringen dog ske senest 4 timer efter, at dyrene har forladt arealet.

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der stillet vilkår vedr. produktionsareal, stalddtype og dyretype.

5.2 Produktion, opbevaring og håndtering af husdyrgødning

Beskrivelse

På Gamlevældegård er der i alt 3 eksisterende gyllebeholdere med kapacitet fra 630 m³ til 1.509 m³ og en fortank på 10 m³. De 3 gyllebeholdere er i nudrift ikke forsynet med fast overdækning. Beholderne holdes i stedet dækket med naturligt flydelag. Der føres løbende kontrol (og logbog) med flydelaget i henhold til lovgivningen. Beholderne er tilmeldt beholderkontrol. Der føres journal over spredning af gødning på markerne i form af mark- og gødningsplan.

Der ønskes opført en ny gyllebeholder på op til 4.000 m³, som får teltoverdækning. Eksisterende beholder 1 og 3 vil blive forsynet med teltoverdækning. Dette vil ske som et frivilligt tiltag.

Tabel 5. Data om gyllebeholdere til rådighed for produktionen på Gamlevældegård

Lager	Kapacitet (m ³)	Overfladeareal (m ²)	Overdækning
Gyllebeholder 1	1.509	374	Naturligt flydelag (Teltoverdækning)
Gyllebeholder 2	630	212	Naturligt flydelag
Gyllebeholder 3	1.509	374	Naturligt flydelag (Teltoverdækning)
Ny gyllebeholder	4.000	997	Teltoverdækning
I alt	7.648	1.957	

Udover Gamlevældegård omfatter bedriften også ejendommen Bugge Mølle, Vietsvej 8 og her forefindes en gyllebeholder med kapacitet til 570 m³. Denne beholders kapacitet svarer til den eksisterende slagtesvineproduktion på Bugge Mølle.

Med opførsel af en ny gyllebeholder bliver den samlede opbevaringskapacitet på Gamlevældegård på 7.648 m³.

Den samlede gødningsproduktion forventes i trin 2 at blive på ca. 5.200 tons inkl. regnvand og vaskevand i henhold til normal.

Uden opførsel af en ny gyllebeholder svarer eksisterende opbevaringskapacitet på 3.648 m³ til 8,8 måneders opbevaring. Kapaciteten er reelt større end beregnet, idet regnvand i gyllebeholderne, der overdækkes, kan fratrækkes. Regnvand forventes at udgøre 748 m² x 0,5 m = ca. 374 m³. Indregnes effekt af overdækning af de to beholdere opnås 9,3 måneders opbevaringskapacitet.

Med opførsel af den nye beholder opnås mere end 12 måneders kapacitet. Der er krav om mindst 9 måneders opbevaring for at leve op til husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Gødningsproduktionen opgøres årligt i forbindelse med udarbejdelse af gødningsregnskabet. Hvis den maksimale gødningsmængde overskrides i forhold til opbevaringskapacitet, vil der blive afsat gylle til fx biogasanlægget Bornholms Bioenergi A/S.

I nedenstående tabel ses data om gyllebeholdere til rådighed for produktionen.

Tabel 6. Data om gyllebeholdere til rådighed for produktionen på bedriften Gamlevældegård.

Produktionsanlæg	Lager	Kapacitet (m ³)	Overdækning
Gamlevældegård	Gyllebeholder	1.509	Naturligt flydelag (Teltoverdækning)
Gamlevældegård	Gyllebeholder	630	Naturligt flydelag
Gamlevældegård	Gyllebeholder	1.509	Naturligt flydelag (Teltoverdækning)
Gamlevældegård	Ny gyllebeholder	4.000	Teltoverdækning
I alt		7.648	

BAT husdyrgødning

- To eksisterende og den nye gyllebeholder får fast overdækning, der betyder en reduktion ammoniakfordampningen fra beholderne med 50%
- Tankene tømmes ca. en gang årligt for inspektion og vedligeholdelse
- Gyllen omrøres kun forud for udkørsel/afhentning af gylle
- Der er konstant flydelag på gyllen i tankene uden fast overdækning, og efter omrøring/udkørsel kontrolleres det, at der senest 14 dage efter at der igen er gylle i tankene, er etableret flydelag
- Der føres logbog over flydelaget på gyllen, så der er fokus på at flydelaget lever op til kravene
- Tankene er tilmeldt de lovpligtige regelmæssige eftersyn.
- Husdyrgødning udbringes i henhold til Husdyrgødningsbekendtgørelsen

BAT ifølge referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker (BREF) er, at gyllebeholderne er en fast tank, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger, og at tanken tømmes ca. 1 gang årligt for inspektion og evt. reparationer. Hertil kommer at omrøring minimeres samt at flydelag lag sikres/ etablering af teltoverdækning. BAT omfatter endvidere sikring af tilstrækkelig opbevaringskapacitet og udbringning i henhold til Husdyrgødningsbekendtgørelsen. De valgte tiltag på ejendommen opfylder derfor BAT for opbevaring og udbringning af husdyrgødning.

Kommunens vurdering

Det er regionskommunens vurdering, at der på tilfredsstillende vis er redegjort for opbevaringskapaciteten på Gamlevældegård og sikret, at der kan opbevares op til 9 måneders gødningsproduktion på bedriften.

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der stillet vilkår vedr. opbevaring af husdyrgødning.

6 RESSOURCEFORBRUG

I dette afsnit beskrives og vurderes det nuværende og forventede årsforbrug samt håndteringen af ressourcerne foder, vand og energi m.m. Tiltag til fremme af ressourceudnyttelsen er desuden behandlet.

6.1 Foder og foderopbevaring

Beskrivelse

Foder og foderopbevaring

Foderet opbevares i foderlader samt i udendørs kornsiloer. Foderet er baseret på korn, soja samt vitaminer og mineraler. Alt foder blandes i foderladen.

Der anvendes tørfoder i drægtighedsstald og farestald og vådfoder i de øvrige staldafsnit. Ved omlægning af produktionen i de eksisterende stalde vil fodringen ændres til tørfoder i staldene med søer. Til søerne vil der mindst blive anvendt 2 forskellige blandinger, således der anvendes en særskilt blanding til søerne i løbe- og drægtighedsstald og en blanding til farestalden. Til smågrise og slagtesvin anvendes fasefodring med 4 forskellige blandinger.

Der vil i trin 2 blive forbrugt ca. 1.500 tons foder årligt til produktionen på Gamlevældegård.

Foderet blandes ud fra foderoptimeringer foretaget af konsulent. Foderplaner/foderstrategi revideres årligt eller efter behov for at sikre at den mest optimale fodring. Der foretages analyser af korn årligt og foderblandinger efter behov. Foderforbruget registreres løbende og opgøres 4 gange årligt i forbindelse med udarbejdelse af effektivitetskontrol. Foderets indhold af råprotein og fosfor følger de gældende normer.

BAT

Med den nye husdyrbruglov indføres stipladsmodellen. I stipladsmodellen inddrages den nyeste faglige viden om ammoniakfordampning (emission) fra gødningsoverfladerne, da ammoniakemissionen i højere grad afhænger af produktionsarealets størrelse end af det årligt producerede antal dyr. Dermed er ammoniakemissionen fra en stald relativt konstant uanset produktivitetsudsving. Stipladsmodellen anvendes både i forhold til fast og flydende gødning, og også lugtemissionerne fastsættes med udgangspunkt i overfladearealerne. Der indgår tillige en model for emissioner fra gødningslagre baseret på beholderens overfladeareal.

Emissionsfaktorer, der tidligere blev beregnet med udgangspunkt i antallet af dyr og dyrenes vægt eller ydelse, bliver i stipladsmodellen i stedet for fastsat som en emission pr. m² produktionsareal pr. år for forskellige staldtyper, dyretyper og evt. miljøteknologi samt for overfladeareal og gødningstype for opbevaringsanlæg til husdyrgødning. Dermed er den fodringsmæssige styring allerede indarbejdet i husdyrbrugloven, hvorfor dette ikke vil blive gennemgået yderligere.

Kommunens vurdering

Bornholms Regionskommune vurderer, at foderhåndtering som beskrevet ikke vil give anledning til en væsentlig miljøpåvirkning.

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der ikke stillet vilkår vedr. foder og foderopbevaring.

6.2 Vand

Ejendommens vandforsyning er offentlig.

Hovedparten af vandforbruget går til drikkevand til dyrene, mens den resterende del går til vask af staldanlæg og til overbrusning. Der anvendes herudover en mindre mængde vand til vask af maskiner og redskaber.

Vandforbruget opgøres en gang årligt.

Det årlige vandforbrug ligger på ca. 5.000 m³ i nudrift. I ansøgt drift trin 2 forventes vandforbruget at blive øget til ca. 5.400 m³ pr. år i ansøgt drift. Produktionens vandforbrug går primært til dyrenes drikkevand. Drikkesystemerne i staldene er moderne anlæg, som er udviklet, så vandspild undgås eller mindskes. Overbrusning anvendes til køling i varme perioder. Hyppighed og varighed af overbrusningen afpasses løbende til temperaturen. Staldene iblødsættes inden vask foretages med højtryksrenser. Vandforbruget følges løbende med henblik på at identificere eventuelle defekter og forebygge spild.

BAT

Ejendommens vandforbrug går primært til drikkevand og her vil en besparelse være i modstrid med dyrevelfærden. BAT ifølge referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker (BREF) er anvendelse højtryksrensning til vask af stalde, og valg af udstyr, der er tilpasset den aktuelle dyretype, placering af drikkenipler er placeret over trug. De valgte tiltag på ejendommen opfylder derfor BAT for vandforbrug.

Kommunens vurdering

Bornholms Regionskommune vurderer, at husdyrbruget med de beskrevne tiltag lever op til BAT i forhold til god effektiv vandudnyttelse. Bornholms Regionskommune vurderer, at der ikke vil være en væsentlig påvirkning af omgivelserne ved den beskrevne vandanvendelse.

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der ikke stillet vilkår vedr. vandforbrug på ejendommen.

6.3 Energi

Der anvendes energi til belysning, ventilation og til pumpning af gylle samt markdrift.

På Gamlevældegård forbruges el primært til ventilation og belysning. Alle stalde er indrettet med mekanisk ventilation. Derudover anvendes el til pumpning af gylle.

Det årlige elforbrug ligger på ca. 125.000 kWh. I ansøgt drift forventes elforbruget at blive ca. 150.000 kWh. Det årlige forbrug af dieselolie ligger på ca. 15.000 liter. Forbruget forventes uændret i ansøgt drift. I stalden anvendes olie til varmekanon i forbindelse med udtørring efter vask. Rest til markdrift.

Der er etableret et solcelleanlæg, der dækker ca. 60% af elforbruget i nudrift og min. 50% i ansøgt drift i trin 1 og 2.

Elforbruget opgøres en gang årligt.

Ventilationsanlægget er dimensioneret efter staldenes belægningsgrad og styres automatisk efter temperaturen. Anlæggene rengøres og efterses inden indsættelse af et nyt hold grise for at sikre et minimalt energiforbrug og optimal ydelse af anlæggene. Ved strømsvigt eller forhøjede temperaturer i stalden aktiveres nød opluk og der gives en alarm.

Ventilationen i staldene er delvis af lavenergitypen (LPC/EC). Ved udskiftning af ventilationsanlæg vil der blive valgt lavenergityper.

Belysning er delvis udskiftet med LED. Der sker en løbende udskiftning.

Energibesparende foranstaltninger (BAT)

BAT er ifølge referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker (BREF) etablering af lavenergibelysning, eftersyn og rengøring af ventilatorer, temperaturstyring og brug af varmepumpe. Hertil supplerende egenproduktion af vedvarende energi fra solcelleanlæg. De valgte tiltag på ejendommen opfylder derfor BAT for elforbrug.

Kommunens vurdering

Bornholms Regionskommune vurderer, at husdyrbruget med de beskrevne tiltag lever op til BAT i forhold til effektiv energiudnyttelse.

Bornholms Regionskommune vurderer, at der ikke vil være en væsentlig påvirkning af omgivelserne ved den beskrevne energianvendelse.

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der ikke stillet vilkår vedr. energi.

6.4 Diverse hjælpemidler

Beskrivelse

Der opbevares pesticider og olieprodukter på Gamlevældegaard.

Til dieselolie forefindes en tank på 3.000 l. Tanken er godkendt og placeret på fast bund uden afløb i maskinladen.

Kemikalier opbevares aflåst i særskilt kemirum i maskinladen.

Rengøringsmidler med ubrudt emballage opbevares og rengøringsmidler i brug opbevares i forbindelse med forrum.

Veterinærmedicin anvendes efter anvisning fra dyrlæge. Medicin opbevares ved forrum.

Kommunens vurdering

For at beskytte jord og grundvand stiller Bornholms Regionskommune vilkår om opbevaring af olieprodukter. Ud fra den beskrevne håndtering og det beskudte forbrug af de nævnte hjælpemidler vurderer kommunen, at der ved overholdelse af vilkåret og de generelle regler for brug og opbevaring ikke vil være væsentlig risiko for forurening forårsaget af anvendelsen.

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der stillet vilkår vedr. oplag af olieprodukter.

7 RESTSTOFFER

I dette kapitel beskrives og vurderes de forventede reststoffer fra produktionen i form af spildevand og affald.

7.1 Spildevand - herunder restvand og tagvand

Beskrivelse

Der er etableret bad i forbindelse med forrum. Spildevandet herfra ledes til septiktank.

I staldene vaskes en sektion efter hvert hold i farestald, smågrisestald og slagtesvinestald, svarende til én sektion pr. uge. Det øvrige staldanlæg vaskes en gang årligt. Rengøringen omfatter ventilationsanlæg etc. Al vand fra rengøring af stalde ledes til gyllebeholder.

Vask af maskiner, traktorer mv. foregår på vaskeplads på ansøgers anden ejendom Bugge Mølle: Spildevandet ledes til gylletank.

Den årlige spildevandsmængde fra produktionen anslås til ca. 350 m³.

Kommunens vurdering

Spildevand fra rengøring af stalde og lignende skal ledes til samletank eller gyllesystem og skal anvendes i henhold til reglerne i bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v.

Bornholms Regionskommune vurderer, at den beskrevne spildevandshåndtering ikke vil medføre væsentlig miljøpåvirkning.

Bornholms Regionskommune bemærker, at hvis der foretages ændringer i afløbsforholdene for tag- og overfladevand, skal der indhentes accept fra spildevandsmyndigheden.

Bornholms Regionskommune vurderer, at husdyrbruget med de beskrevne tiltag lever op til BAT i forhold til emissioner fra spildevand.

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der ikke stillet vilkår vedr. produktion og håndtering af spildevand.

7.2 Affald

Beskrivelse

Alt affald bortskaffes efter BOFA's affaldsregulativ. Medicinrester samt olie- og kemikalieaffald bortskaffes efter anvisning på etiket/produktblad.

Døde dyr afhentes til destruktion af DAKA SecAnim Denmark A/S, Buldregårdsvej 2, 3700 Rønne. I ansøgt drift forventes en generel reduktion i dødeligheden i de forskellige dyregrupper. Dødeligheden blandt søerne forventes at ligge på ca. 10 % og dødeligheden blandt smågrisene på ca. 3 % årligt i ansøgt drift.

Afhentning af døde dyr foregår ved, at de døde dyr anbringes køligt indtil de overføres til afhentningspladsen forud for afhentning. Afhentningspladsen er placeret ved lade ved Gamlevældevej 29. Kadaverne placeres i container eller under en kadaverkappe. Pladsen er afskærmet og indrettet efter reglerne på området. Pladsen er ikke synlig fra offentlig vej.

Kommunens vurdering

Alt affald bortskaffes efter BOFA's affaldsregulativ. Medicinrester samt eventuelt olie- og kemikalieaffald bortskaffes efter anvisning på etiket/produktblad.

Døde dyr afhentes til destruktion af DAKA SecAnim Denmark A/S, Buldregårdsvej 2, 3700 Rønne

Afhentningspladsen er indrettet efter de gældende regler på området. De døde dyr placeres i en lukket container eller ligger på spalter og er afskærmede, så de ikke er tilgængelige for dyr eller fugle. Pladsen er placeret tilbagetrukket i forbindelse med indkørsel til staldanlægget.

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der stillet vilkår om, at bygningernes omgivelser skal holdes fri for affald og om bortskaffelse og dokumentation for aflevering.

8 GENER FRA HUSDYRBRUGET

I dette afsnit beskrives og vurderes de mulige gener for husdyrbrugets omgivelser ved forekomst af lugt, støj, støv, lys, skadedyr og transporter forårsaget af virksomhedens aktiviteter.

8.1 Lugt

Beskrivelse

Lugtemissionen fra staldanlægget ændres som følge af de ansøgte ændringer af produktionsarealet og staldindretningen.

I trin 1 sker der en mindre stigning i lugtemissionen som følge af etableringen af en pavillon (babystald) til de mindste smågrise og den tilhørende mindre udvidelse af produktionsarealet.

I trin 2 ændres staldindretningen og dyresammensætningen i de eksisterende stalde, hvorved lugtemissionen reduceres i forhold til trin 1. Samlet vurderes projektet derfor ikke at medføre en øget lugtpåvirkning af omgivelserne.

Der er i ansøgningssystemet foretaget lugtberegninger, som viser, at de beregnede geneafstande til nærmeste enkeltbeboelse, samlet bebyggelse og byzone overholder husdyrbruglovens beskyttelsesniveau.

Tabel 7a viser lugtberegning for trin 2. Lugtberegning for trin 1 er vist i tabel 7b.

Tabel 7a. Resultat af lugtberegning fra ansøgningsskemaet i husdyrgodkendelse.dk trin 2

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand	Korrigeret geneafstand	Vægtet gennemsnits- afstand	Genekriterie overholdt
Gamlevældevej 27 	0	FMK	121,9	121,9	425,2	Ja
Gamlevældevej 34 	0	FMK	121,9	121,9	470,8	Ja
Gamlevældevej 36 	0	FMK	121,9	121,9	366,1	Ja
Gamlevældevej 28 	0	FMK	216,7	216,7	1609,2	Ja
Pyttegården lokalplan 	0	FMK	216,7	216,7	1479,7	Ja
Østerlarsker 	0	FMK	385,5	385,5	1609,3	Ja

Tabel 7b. Resultat af lugtberegning fra ansøgningsskemaet i husdyrgodkendelse.dk trin 1

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand	Korrigeret geneafstand	Vægtet gennemsnits- afstand	Genekriterie overholdt
Gamlevældevej 27 🏠	0	FMK	141,1	141,1	428	Ja
Gamlevældevej 34 🏠	0	FMK	141,1	141,1	473,1	Ja
Gamlevældevej 36 🏠	0	FMK	141,1	141,1	367,3	Ja
Gamlevældevej 28 🏠	0	FMK	250,9	250,9	1612,5	Ja
Østerlarsker 🏠	0	FMK	446,3	446,3	1612,5	Ja

Nærmeste bolig i samlet bebyggelse i landzone som er en ejendom uden landbrugspligt og ikke ejet af ansøger, er Gamlevældevej 28 (nuværende samlet bebyggelse/fremtidig byzone). Afstanden fra lugtcentrum til boligen skal være minimum ca. 216 m, og den beregnede afstand fra lugtcentrum er 1.609 m.

Nærmeste byzone/fremtidige byzone er Østerlars. Afstanden fra lugtcentrum til byzonegrænsen skal være minimum ca. 385 m, og den beregnede afstand fra lugtcentrum er 1.609 m.

Nærmeste enkelt beboelser, som er ejendomme uden landbrugspligt og som ikke ejes af ansøger, er Gamlevældevej 27, 34 og 36. Lugtgenekravet er opfyldt til alle tre enkeltbeboelser. Afstanden fra lugtcentrum til den nærmeste af de tre enkeltbeboelser Gamlevældevej 27 skal være minimum ca. 121 m og den beregnede afstand er ca. 425 m. Til beboelsen Gamlevældevej 36 skal afstanden være minimum ca. 121 m og den beregnede afstand er ca. 366 m. Til beboelsen Gamlevældevej 34 skal afstanden være minimum ca. 121 m og den beregnede afstand er ca. 470 m. Lugtgenekravet er dermed opfyldt til nærmeste enkelt beboelser.

Der er placeret et andet husdyrbrug på Gamlevældevej 44. Der er mere end 100 m fra dette husdyrbrug til enkeltbeboelserne og der skal derfor ikke indregnes en kumulativ effekt.

Figur 6. Beliggenhed af de nærmeste enkeltboliger, samlet bebyggelse og byzone.

Optimal styring af ventilationsanlæg og brug af overbrusningsanlæg er med til at begrænse svineri i stierne. Hvis der forekommer svineri i stier med fast gulv, skrubes de rene med henblik på at sikre lavest mulige ammoniak- og lugtemission.

Kommunens vurderinger

Dyreholdet på Gamlevældegård medfører lugtemission fra staldanlægget. I ansøgningssystemet er lugtemissionen og de nødvendige geneafstande beregnet på grundlag af produktionsarealets størrelse og de gældende emissionsfaktorer for de ansøgte dyretyper og staldsystemer.

Geneafstanden beregnes fra et vægtet lugtcentrum på husdyrbruget til nærmeste punkt ved henholdsvis enkeltbeboelse, samlet bebyggelse og byzone.

Den tidligere § 16 a-miljøgodkendelse fra 2020 blev ophævet af Miljø- og Fødevareklagenævnet, blandt andet fordi afstandskravet til den nærmeste nabobeboelse ikke var overholdt. I forbindelse med den foreliggende ansøgning er dette forhold bragt i orden ved sammatrikulering af den pågældende naboejendom med husdyrbrugets ejendom, og lugtberegningerne er gennemført på grundlag af de nu gældende forhold.

Som det fremgår af tabellerne ovenfor, overholder projektet husdyrbruglovens beskyttelsesniveau for lugt i både trin 1 og trin 2. I trin 1 sker der en mindre stigning i lugtemissionen som følge af etableringen af den første pavillon til smågrise, mens lugtemissionen reduceres i trin 2 som følge af ændringerne af staldindretningen og dyresammensætningen. Samlet vurderes projektet derfor ikke at medføre en øget lugtpåvirkning af omgivelserne.

Kommunen har endvidere vurderet de kumulative lugtpåvirkninger fra øvrige husdyrbrug i området. Der findes andre erhvervsmæssige husdyrbrug i området, men på grund af afstandene mellem husdyrbrugene og de omkringliggende enkeltbeboelser, samlede bebyggelser og byzone vurderes der ikke at forekomme væsentlige kumulative lugtgener.

På baggrund af de gennemførte lugtberegninger og en konkret vurdering af de lokale forhold finder Bornholms Regionskommune, at husdyrbruglovens beskyttelsesniveau for lugt er overholdt. Kommunen vurderer endvidere, at der ikke foreligger særlige lokale forhold, som kan medføre større lugtgener end forudsat ved beregningerne, og at husdyrbruget derfor kan drives uden væsentlige lugtgener for de omkringboende.

Såfremt der mod forventning skulle opstå væsentlige lugtgener, som ikke kunne forudses på baggrund af lugtberegningerne og husdyrbruglovens beskyttelsesniveau, vurderer Bornholms Regionskommune, at der skal være mulighed for at afhjælpe forholdet. Der er derfor fastsat vilkår herom.

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der stillet vilkår om at holde god staldhygiejne i tilfælde af væsentlige lugtgener.

8.2 Støj og rystelser

Beskrivelse

Vedvarende støj kan forekomme fra ventilationsanlægget og fra foderfremstillingen.

Der er mekanisk ventilation i alle stalde. Regelmæssig kontrol, rengøring og vedligeholdelse af ventilatorerne mindsker unødigt støj.

Støj fra foderfremstilling er begrænsede, idet fremstillingen foregår i indendørs.

Transport med køretøjer til og fra ejendommen vil kunne give anledning til kortvarige støjgener. Dette vil være den primære støjkilde for naboer. Støj fra transport forekommer kun få gange dagligt og i korte perioder hovedsageligt inden for normal arbejdstid. Se yderligere beskrivelse af transport til og fra ejendommen i afsnit 7.5.

Kommunens vurdering

Det vurderes, at støj fra ejendommen ikke er eller forventes at blive et problem for de omkringboende og forbi-passerende. Der vil dog kunne forekomme støj fra transport. Trafikken til og fra Gamlevældegård går ad Gamlevældevej, og forekommer primært inden for normal arbejdstid.

Produktionen forventes ikke at give anledning til rystelser, som kan være til gene for omgivelserne.

På baggrund af ovenstående er der stillet vilkår vedr. støjgrænser og eventuel måling af støjniveauet. Der er ikke stillet vilkår vedr. rystelser.

Der vil ikke forekomme væsentlige støvgener fra fremstilling og håndtering af foder, idet foderfremstilling i det hele foregår i et lukket system. Der kan være støvgener for udfodring af tørfoder til søerne. Hovedmængden af foder vil blive tildelt som vådfoder og her vil der ikke være støvgener i forbindelse med udfodring. Samlet vurderes støvgener i forbindelse med foderfremstilling og udfodring som værende begrænsede.

Antallet af transporter vil stort set være uændret i ansøgt drift. I trin 1 sker der ingen ændring. I trin 2 bortfalder produktion af slagtegrise og levering af slagtegrise erstattes af overførsel/salg af smågrise.

Kommunens vurdering

Side 35 af 60

Der stilles dog et vilkår om støvgener, så alle aktiviteter på ejendommen herunder transport kan planlægges således, at omgivelserne påvirkes mindst muligt.

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der stillet vilkår vedr. støvgener.

8.4 Lys

Beskrivelse

Der er opsat udendørs belysning i form af en lampe over port til maskinladen

I staldene vil der være lys i 8 til 16 timer pr. dag. Lysstyring er med til at sikre at lyset kun er tændt i det ønskede tidsrum.

Kommunens vurdering

Bornholms Regionskommune vurderer, at den beskrevne anvendelse af lys i og omkring staldene ikke vil medføre gener for omkringboende eller forbipasserende pga. afstanden. For at sikre, at eventuelle gener for omkringboende begrænses, stilles der dog vilkår vedrørende lysgener.

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der stillet vilkår vedr. lys.

8.5 Fluer og skadedyr

Beskrivelse

Der tilstræbes på ejendommen en god orden, staldhygiejne og gødningshåndtering, så risikoen for gener foranlediget af fluer, rotter og mus forebygges og begrænses.

Generelt vil ejendommen blive renholdt, herunder vil foderspild, gammelt foder og fraserteret foder blive fjernet fra foderkrybber, foder gange, lagre osv. Endvidere vil der blive foretaget rengøring ved højtryksrensning.

Vegetation langs fodmurene på driftsbygningerne fjernes. Huller og rørgennemføringer reparerer med net og beton. Døre og porte holdes lukkede. De generelle retningslinjer for bekæmpelse af skadedyr i henhold til statens skadedyrsbekæmpelse følges.

Der foretages faste rutiner vedrørende fluebekæmpelse. Der bruges kemisk fluebekæmpelse / rovfluer.

I relation til rottebekæmpelse foretages denne af kommunen.

Kommunens vurdering

Bornholms Regionskommune vurderer, at der på tilfredsstillende vis er redegjort for, hvorledes forekomst af fluer og rotter m.m. vil blive forebygget og eventuelt bekæmpet, således at gener heraf undgås. Endvidere er det kommunens vurdering, at følges vilkårene i denne tilladelse, burde der ikke opstå væsentlige fluegener eller problemer med rotter. For at sikre at eventuelle gener for omkringboende begrænses, stilles der dog vilkår vedrørende skadedyrsbekæmpelse.

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der stillet vilkår vedr. fluebekæmpelse og rottesikring.

8.6 Transport

Beskrivelse

Der er ingen intern transport på Gamlevældegård i nudrift. Der er ingen intern transport af foder, idet foderet transporteres i lukket system til de enkelte staldafsnit.

Til- og frakørsel til ejendommen vil udelukkende foregå via privatvejene, som grænser op til Gamlevældevej.

Der er transport til og fra Gamlevældegård i form af bl.a. levering af foder til ejendommen, afhentning af dyr til slagteri og til destruktion samt transport af gylle til udbringning.

Transport vil primært foregå inden for normal arbejdstid, men i høstperioder kan der forekomme hjemkørsel af korn m.v. om aften.

Der vil blive leveret dyr (polte) til ejendommen 4 gange årligt.

Der vil i trin 1 blive afhentet slagtegrise til slagteriet 1-2 gange pr. uge og søer ca. hver 4. uge. I trin 2 vil der blive afhentet søer til slagteriet ca. hver 3. uge og overført smågrise til slagtegriseejendomme hver uge. Transporter fra ejendommen sker med lastbil. Transporterne vil ske i tidsrummet fra kl. 6 til 16. Dette udgør ca. 90 transporter årligt i trin 1 og 69 transporter i trin 2.

Der afhentes døde dyr 2 gange pr. uge, dette udgør 104 transporter årligt, normalt mellem kl. 8 og 16.

Der køres korn og der leveres soja og mineraler til ejendommen. Disse transporter forventes at udgøre ca. 55 læs pr. år.

Halm: 1 transport pr. år.

Øvrige transporter herunder olie og kemikalier: 3 transporter pr. år.

Der skal transporteres gylle fra Gamlevældegård til indgåede gylleaftaler og Bornholms Bioenergi A/S. Der vil blive transporteret ca. 10 transporter fordelt over året.

Opgørelse af transporter på Gamlevældegård kan ses i tabellen herunder.

Tabel 8 Opgørelse af forventede antal årlige transporter til og fra Gamlevældegård – trin 2.

Type transport	Transport ansøgt drift trin 1 antal læs/år	Transport ansøgt drift trin 2 antal læs/år
Dyr til ejendommen	4	4
Dyr fra ejendommen	90	69
Afhentning af døde dyr til DAKA	104	104
Foder	55	55
Halm	1	1
Transporter med gylle inkl. til gylleaftaler/Bornholms Bioenergi A/S	170	170
Øvrige	5	5
Total	429	408

Kommunens vurdering

Det er kommunens vurdering, at ind- og udkørsel til husdyrbruget til og fra Gamlevældegård, som sker ad Gamlevældevej og primært inden for normal arbejdstid, kan ske uden at give anledning til gener for omkring-

boende. Selve belastningen af det lokale vejnet reguleres af den relevante vejlovgivning, mens færdsel på offentlig vej reguleres af færdselsloven og håndhæves af politiet. Der er ikke stillet vilkår i forhold til transport.

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der ikke stillet vilkår vedr. transport.

9 AMMONIAKTAB OG NATURPÅVIRKNING

I dette afsnit beskrives ammoniakemissionen fra husdyrbruget og opfyldelsen af BAT-krav, og det vurderes, i hvor høj grad ammoniakemissionen påvirker beskyttet natur og sårbare arter.

9.1 Ammoniakemission og BAT-krav

Beskrivelse

I ansøgningsskemaet er der foretaget beregninger af ammoniakemissionen fra staldanlæg og lagre i nudrift/8-årsdrift og ansøgt drift. For hvert staldafsnit er ammoniakemissionen beregnet ved at gange størrelsen af produktionsarealet med emissionsfaktoren for den pågældende dyretype og staldsystem. Tilsvarende beregnes emissionen fra gylleopbevaring ved at gange det ansøgte overfladeareal for gyllebeholdere med en emissionsfaktor for typen af gødning.

To af de eksisterende beholdere overdækkes som frivilligt tiltag. I trin 2 overdækkes den nye gyllebeholder.

Tabel 9. Opgørelse af ammoniakemissionen fra stalde og lagre på Gamlevældegård før og efter ændringerne

Ammoniakemission fra husdyranlægget (kg NH ₃ -N/år)				
Drift	Staldafsnit	Lagre	I alt	Meremission efter udvidelse
Ansøgt drift trin 2	1.956,6	583,4	2.539,9	- 113,9 (nudrift) - 113,9 (8-års drift)
Ansøgt drift, trin 1	2.308,0	383,9	2.691,9	+ 38,1 (nudrift) +38,1 (8-års drift)
Lovlig nudrift	2.269,9	383,9	2.653,8	-
8-års drift	2.269,9	383,9	2.653,8	-

BAT-krav

Husdyrbrug med en emission på over 750 kg NH₃-N pr. år skal reducere ammoniakemissionen til et niveau svarende til emissionen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT).

Den maksimale emission ved anvendelse af BAT beregnes for hvert staldafsnit for sig ud fra de enkelte produktionsarealers størrelse i m² og emissionsfaktoren for den pågældende dyretype og staldsystemtype. Der sondres mellem nye (og renoverede) stalde, hvor kravet beregnes ud fra ét sæt emissionsfaktorer, og eksisterende stalde, hvor kravet beregnes ud fra et andet sæt faktorer eller ud fra vilkår i tidligere godkendelser om eksisterende teknologi.

Der er ikke tidligere fastsat krav til BAT for produktionen på Gamlevældegård. I ansøgningsskemaet for Gamlevældegård skal BAT for de eksisterende stalde beregnes ud fra emissionsfaktorer for eksisterende stalde

uden tidligere fastsat BAT. BAT for de nye stalde beregnes ud fra emissionsfaktorer for ny (eller renoveret) stald.

Der er ikke et selvstændigt BAT-krav for gødningsopbevaringsanlæg. I beregningen af BAT-kravet for husdyrbruget indgår opbevaringsanlæg således med en emission svarende til den beregnede reelle emission.

Samlet BAT-krav inkl. krav til gødningslagre er opgjort i Tabel 50 og 10 for de to trin i ansøgningen.

Tabel 5. Vejledende BAT-krav ved ansøgt drift trin 2

Staldafsnit	Dyretype Staldsystem/gødningstype	Forudsætning	Produktionsareal (m ²)	BAT-krav/m ² (kg NH ₃ -N)	BAT-krav (kg NH ₃ -N)
Eks. farestald	Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit	244	0,66	161
Eks. løbestald	Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit	267	1,20	320
Eks. drægtighedsstald	Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit	485	1,20	582
Eks. smågrisestald 1	Søer, diegivende. Kassestier, fuld-spaltegulv	Eksisterende staldafsnit	132	1,30	172
Eks. smågrisestald 2	Smågrise. To-klimastald, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit	171	0,56	96
Eks. slagtesvinestald 1	Smågrise. To-klimastald, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit	220	0,56	123
Eks. slagtesvinestald 2	Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit	100	1,20	120
	Slagtesvin. Delvis fast gulv, 50-75% fast gulv	Eksisterende staldafsnit	54	1,40	76
Eks. slagtesvinestald 3	Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit	292	0,66	193
Ny pavillon 1	Smågrise. To-klima, delvis spaltegulv	Nyt staldafsnit	68	0,58	39
Ny pavillon 2	Smågrise. To-klima, delvis spaltegulv	Nyt staldafsnit	68	0,58	39
Ny pavillon 3	Smågrise. To-klima, delvis spaltegulv	Nyt staldafsnit	68	0,58	39
Gyllebeholder 1	Flydende gødning		374	0,40	150
Gyllebeholder 2	Flydende gødning		212	0,40	85
Gyllebeholder 3	Flydende gødning		374	0,40	150
Ny gyllebeholder	Flydende gødning		997	0,40	399
I alt			2.169 + 1.957		1.960 + 784 = 2.744

BAT-krav beregnes til 2.744 kg NH₃-N pr. år, mens den beregnede faktiske emission på 2.540 kg NH₃-N pr. år. Reduktionen opnås primært ved overdækning af gyllebeholder.

Tabel 11. Vejledende BAT-krav ved ansøgt drift trin 1

Staldafsnit	Dyretype Staldsystem/gødningstype	Forudsætning	Produktionsareal (m ²)	BAT-krav/m ² (kg NH ₃ -N)	BAT-krav (kg NH ₃ -N)
Eks. farestald	Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit	244	0,66	161
Eks. løbestald	Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit	267	1,30	347
Eks. drægtighedsstald	Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit	485	1,20	582
Eks. smågrisestald 1	Smågrise. Drænet gulv og spalter	Eksisterende staldafsnit	131	1,20	157
Eks. smågrisestald 2	Smågrise. To-klimastald, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit	171	0,56	96
Eks. slagtesvine-stald 1	Slagtesvin. Delvis fast gulv, 50-75% fast gulv	Eksisterende staldafsnit	220	1,40	308
Eks. slagtesvine-stald 2	Slagtesvin. Delvis fast gulv, 50-75% fast gulv	Eksisterende staldafsnit	152	1,40	213
Eks. slagtesvine-stald 3	Slagtesvin. Delvis fast gulv, 50-75% fast gulv	Eksisterende staldafsnit	290	1,40	406
Ny pavillon 1	Smågrise. To-klima, delvis spaltegulv	Nyt staldafsnit	68	0,58	39
Gyllebeholder 1	Flydende gødning		374	0,40	150
Gyllebeholder 2	Flydende gødning		212	0,40	85
Gyllebeholder 3	Flydende gødning		374	0,40	150
I alt			2.028 + 960		2.309 + 384 = 2.693

I trin 1 beregnes BAT-krav til 2.693 kg NH₃-N pr. år, mens den beregnede faktiske emission på 2.692 kg NH₃-N pr. år. Kravet er således opfyldt.

Kommunens vurdering

Da der er tale om et husdyrbrug med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år, skal ammoniakemissionen reduceres til et niveau, der svarer til emissionen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT).

I forbindelse med den aktuelle ansøgning er BAT-kravet beregnet for både trin 1 og trin 2 på baggrund af de ansøgte staldsystemer og den samlede produktion.

For trin 1 er BAT-kravet beregnet til 2.693 kg NH₃-N pr. år, mens den beregnede faktiske ammoniakemission udgør 2.692 kg NH₃-N pr. år. BAT-kravet er dermed overholdt.

For trin 2 er BAT-kravet beregnet til 2.744 kg NH₃-N pr. år, mens den beregnede faktiske ammoniakemission udgør 2.540 kg NH₃-N pr. år. BAT-kravet er dermed ligeledes overholdt. Den lavere ammoniakemission i trin 2 opnås primært ved etablering af teltoverdækning på den nye gyllebeholder, som reducerer ammoniakfordampningen fra opbevaringen af husdyrgødning.

Bornholms Regionskommune vurderer på den baggrund, at den ansøgte produktion i både trin 1 og trin 2 opfylder det vejledende BAT-niveau for ammoniakemission.

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der stillet vilkår vedr. ammoniak omkring, at staldens indretning samt overdækning af den nye gyllebeholder i trin 2.

9.2 Ammoniakdeposition til naturområder

Beskrivelse

Påvirkning af naturområder

Ammoniakemissionen fra den ansøgte produktion på Gamlevældegård bevirker, at omkringliggende arealer vil blive påvirket med nedfald af ammoniak. I ansøgningssystemet er der foretaget beregning af denne ammoniakdeposition til beskyttede naturområder og potentielt ammoniakfølsomme skove samt beskyttede søer i området. Beliggenheden af beregningspunkterne tættest på anlægget fremgår af kortet i **Fejl! Et bogmærke kan ikke henvise til sig selv.7.**

Resultatet af beregningen af ammoniakdeposition i de angivne punkter i ansøgt drift kan ses i tabellen.

Tabellen viser de beregnede værdier for den totale ammoniakdeposition fra husdyrbrugets stalde og lagre, og for merdepositionen, der er den ekstra ammoniakdeposition, som den ansøgte produktion forårsager i forhold til henholdsvis nudrift og driften 8 år før ansøgningstidspunktet (8-års-driften).

Figur 7. Beregningspunkter for ammoniak i området omkring Gamlevældegård

Tabel 12. Beregningspunkter for ammoniak i området omkring Gamlevældegård trin 2.

Naturtyper	Målepunkt	Totaldeposition (kg NH ₃ -N/år)	Merdeposition Nudrift (kg NH ₃ -N/år)	Merdeposition 8-års drift (kg NH ₃ -N/år)
Kategori 1-natur	Strandeng	0,0	0,0	0,0
	Overdrev	0,1	0,0	0,0
Kategori 2-natur	Overdrev	0,0	0,0	0,0
Kategori 3-natur	Mose	0,1	0,0	0,0
	Pot. ammoniakfølsomme skove	0,2-0,3	0,0	0,0
Anden natur	Eng	0,2	0,0	0,0
	Sø	0,1	0,0	0,0

Kommunens vurdering

De ammoniakfølsomme naturområder opdeles i kategori 1-natur, kategori 2-natur og kategori 3-natur. Beskyttelsesniveauet for kategori 1-natur og kategori 2-natur omfatter en forbudszone på 10 m, hvor der ikke må etableres, udvides eller foretages ændringer af stalde eller gødningsopbevaringsanlæg, samt krav til den tilladte totaldeposition. Beskyttelsesniveauet for kategori 3-natur kan efter en konkret vurdering være et krav om en maksimal merdeposition. Kravene er fastsat i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen og er gengivet i boksen nedenfor.

Totaldepositionen er den ammoniakdeposition, som stammer fra husdyrbrugets stalde og lagre - både fra den eksisterende og den ansøgte drift. Merdepositionen er den ekstra ammoniakdeposition, som den ansøgte drift forårsager. Merdepositionen skal beregnes ud fra alle etableringer, udvidelser eller ændringer foretaget siden 2007 (8-års driften).

Kategorisering og beskyttelsesniveau for naturtyper

Kategori 1-natur

Ammoniakfølsomme naturtyper i Natura 2000-områder, hvor et enkelt husdyrbrug maksimalt må totalbelaste med 0,2-0,7 kg N/ha/år afhængigt af beliggenheden af andre husdyrbrug i nærheden*.

Kategori 2-natur

Nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper uden for Natura 2000-områder: højmoser, lobeliesøer, heder større end 10 ha og overdrev større end 2,5 ha. Et husdyrbrug må totalbelaste med maksimalt 1,0 kg N/ha/år.

Kategori 3-natur

Anden ammoniakfølsom natur (moser samt mindre heder og overdrev) og ammoniakfølsomme skove. Ved disse naturtyper kan kommunen ud fra en konkret vurdering stille krav om en maksimal merdeposition på 1,0 kg N/ha/år.

**0,2 kg N/ha/år ved > 1 husdyrbrug; 0,4 kg N/ha/år ved 1 husdyrbrug og 0,7 kg N/ha/år ved 0 husdyrbrug.*

Kategori 1-natur

Der er ca. 1,3 km fra Gamlevældegård til nærmeste Natura 2000-område og kategori 1-natur. Nærmeste Natura 2000-område er nr. N213 Randkløve Skår. Depositionen på området fra Gamlevældegård er beregnet til 0,1 kg N/ha/år i totaldeposition. Det fastsatte krav til maksimal deposition af ammoniak er derfor overholdt

Kategori 2-natur

Kravet til maksimal totaldeposition til kategori 2-natur er 1 kg N/ha/år. Nærmeste kategori 2-naturareal er et overdrev beliggende ca. 2,3 km vest for Gamlevældegård, hvortil der beregnes en totaldeposition fra Gamlevældegård på 0,0 kg N/ha/år. Idet produktionen på Gamlevældegård således påvirker kategori 2-naturarealer med en totaldeposition under 1 kg N/ha/år, er det fastsatte krav til maksimal deposition af ammoniak til kategori 2-natur overholdt.

Kategori 3-natur

For kategori 3-naturtyper skal kommunen foretage en konkret vurdering og kan på den baggrund i særlige tilfælde fastsætte vilkår med henblik på opfyldelse af krav om maksimal merdeposition af ammoniak. Ved særlige tilfælde forstås en væsentlig miljøpåvirkning af særlige regionale eller lokale beskyttelsesinteresser. Kravet må dog ikke være under en maksimal merdeposition på 1,0 kg N/ha/år.

Nærmeste kategori 3-overdrev, -hede eller -mose, som ikke er kategori 2-natur, er en mose beliggende ca. 1,0 km vest for Gamlevældegård. Mosen påvirkes med en merdeposition på 0,0 kg N/ha/år og det fastsatte krav er dermed overholdt.

Flere af skovområderne omkring Gamlevældegård er udpeget som kategori 3 skov med gammel skovbund. Afstanden til den nærmeste skov placeret øst for staldanlægget bliver på ca. 509 m. Indenfor 1.000 m er der placeret yderligere 5 kategori 3 skove. Merdepositionen til skovene beregnes til 0,0 kg NH₃-N pr. ha pr. år.

Merdepositionen til kategori 3-naturtyper overskrider ikke 1,0 kg N/ha/år og kravet er derfor overholdt.

Anden natur

Der er beregnet ammoniakdeposition til en beskyttet eng og en beskyttet sø beliggende henholdsvis ca. 600 meter og ca. 677 meter syd for Gamlevældegård.

Den samlede ammoniakdeposition fra husdyrbruget udgør 0,2 kg N/ha/år til engen og 0,1 kg N/ha/år til søen. I forhold til både nudrift og 8-årsdrift er merdepositionen beregnet til 0,0 kg N/ha/år for begge naturområder.

Det betyder, at projektet ikke medfører en øget ammoniakbelastning af de beskyttede naturområder i forhold til den eksisterende lovlige drift.

Bornholms Regionskommune bemærker, at der ikke er fastsat tålegrænser for de fleste næringsrige søer og vandhuller i landbrugsområder, og at sådanne naturtyper ofte er påvirket af næringsstoffer fra flere forskellige kilder. Enge er desuden generelt mindre følsomme over for ammoniakpåvirkning end de mest ammoniakfølsomme naturtyper.

På den baggrund vurderer Bornholms Regionskommune, at projektet ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af den beskyttede eng eller den beskyttede sø som følge af ammoniakdeposition.

Påvirkning af Natura 2000-områder

Gamlevældegård er beliggende ca. 1,3 km fra Natura 2000-området Randkløve Skår. Der er foretaget beregninger af ammoniakdepositionen til de nærmeste ammoniakfølsomme naturtyper inden for Natura 2000-området, herunder overdrev og strandeng.

Som det fremgår af ovenstående tabel, er ammoniakdepositionen beregnet til maksimalt 0,0 kg N/ha/år. Projektet medfører således ingen merdeposition af ammoniak til Natura 2000-områdets ammoniakfølsomme naturtyper.

På den baggrund vurderer Bornholms Regionskommune, at projektet – hverken alene eller i kumulation med andre planer og projekter – ikke vil kunne påvirke Natura 2000-området eller dets udpegningsgrundlag væsentligt som følge af ammoniakdeposition.

Påvirkning af arter med særlige beskyttelseskrav (bilag IV-arter)

EU-landene har vedtaget fælles regler for beskyttelse af naturen. Habitatdirektivet forpligter medlemsstaterne til at iværksætte de nødvendige tiltag for at sikre en streng beskyttelse af de dyrearter, der er opført på habitat-

direktivets bilag IV, inden for deres naturlige udbredelsesområde. Beskyttelsen omfatter blandt andet, at arterne ikke må efterstræbes gennem jagt, indsamling eller ødelæggelse af æg og yngel. Derudover skal medlemsstaterne sikre, at arternes yngle- og rasteområder ikke beskadiges eller ødelægges. Viden om arternes forekomst og udbredelse opdateres løbende, blandt andet gennem det nationale overvågningsprogram for vandmiljø og natur (NOVANA).

Det fremgår af habitatbekendtgørelsens § 10, at der ikke kan meddeles tilladelse, dispensation, godkendelse eller lignende, hvis det ansøgte kan medføre beskadigelse eller ødelæggelse af yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der er optaget på habitatdirektivets bilag IV, eller ødelæggelse af de plantearter, der er optaget på bilag IV, i alle livsstadier.

Af Miljøstyrelsens vejledning om miljøregulering af husdyrbrug fremgår det, at kommunen altid skal foretage en vurdering af, om der inden for 300 meter fra punktkilden findes områder, der kan rumme bilag IV-arter – typisk vandhuller, moser eller solåbne græsarealer – samt om der er registreret forekomst af sådanne arter. Inden for denne afstand kan en eventuel påvirkning henføres til punktkilden.

Bornholms Regionskommune har gennemgået egne registreringer samt tilgængelige data fra Naturdata (Danmarks Miljøportal), Naturbasen og Arter.dk.

Der er tidligere, under Bornholms Amt, registreret bilag IV-arten løvfrø i en sø beliggende ca. 1,9 km sydvest for Gamlevældegård. Registreringen stammer fra 1986. Bornholms Regionskommune har ikke kendskab til, om løvfrø fortsat forekommer i søen.

Generelt kan bilag IV-arter, herunder padder, markfirben og flagermus, have levesteder, fødesøgningsområder eller sporadiske opholdssteder på arealerne omkring husdyrbrugets anlæg. Bornholms Regionskommune har ikke kendskab til registreret forekomst af øvrige bilag IV-arter i området.

Det er Bornholms Regionskommunes vurdering, at den sø, hvor der tidligere er registreret løvfrø, ikke påvirkes af produktionen på Gamlevældegård. På baggrund af de gennemførte beregninger af ammoniakdeposition, jf. afsnit 9.2, vurderes projektet ikke at medføre en væsentlig påvirkning af søen eller andre potentielle levesteder for bilag IV-arter.

Bornholms Regionskommune vurderer på den baggrund, at den ansøgte produktion hverken i sig selv eller i sammenhæng med andre planer og projekter vil medføre en væsentlig påvirkning af bilag IV-arter eller beskadige eller ødelægge deres yngle- og rasteområder.

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der ikke stillet vilkår vedr. ammoniakdeposition til naturarealer.

10 MULIGE DRIFTSFORSTYRRELSER OG UHELD

I dette afsnit beskrives mulige uheld, der kan føre til væsentlig forøget forurening af luft, jord, overflade- og grundvand samt skade på mennesker, dyr og planter i forhold til normal drift. Desuden beskrives foranstaltninger til begrænsning af risici.

Beskrivelse

De mulige risici centrerer sig om forurening af grund- eller overfladevand med pesticider, gylle, veterinærmedicin, olie/diesel.

Mulige uheld med pesticider: der er risiko for, at pesticider utilsigtet kan komme i overfladevand eller grundvand ved spild, lækage på sprøjte eller emballage, eller ved uheld ved transport.

Mulige uheld med gylleudslip: Der er risiko for udslip af gylle i forbindelse med pumpning af gylle til gylleholder eller ved omlastning til gyllevogn. F.eks. hvis pumpen utilsigtet fortsætter/starter med at pumpe gylle ved overpumpning.

Ved færdselsuheld med gyllevogn kan der opstå lækage. Ligeledes kan der opstå lækage fra gyllebeholder, hvis gyllebeholderen bliver påkørt.

Endelig er der risiko for gylleudslip, hvis beholderen tæres eller af anden grund ikke er tæt.

Mulige uheld med dieselolie: Lækage på tank og/eller punktforurening hvor påfyldning finder sted.

Mulige uheld med rengøringsmidler: Der kan anvendes rengøringsmidler og der anvendes desinfektionsmidler i forbindelse med vask af stalde.

Mulige uheld med veterinær medicin: Der er risiko for punktforurening, hvis veterinærmedicin håndteres lem-fældigt.

Minimering af risiko for uheld

Gylleudslip: Forebygges med opsyn og tekniske løsninger med automatisk stop af pumpning samt anvendelse af sugekran ved påfyldning af gyllevogn. Herudover opmærksomhed ved udkørsel.

Gyllebeholderne tilses dagligt.

Når gyllen køres ud, udvises agtpågivenhed i trafikken. Reflekser og lygter tjekkes og renholdes, så gyllevogn tydeligt kan ses, også efter mørkets frembrud.

Gyllebeholderne er placeret ved interne transportveje, hvor kørehastigheden er lav. Der vises agtpågivenhed ved kørsel på interne transportveje.

Dieselolie: Olietank står på fast og uigennemtrængeligt gulv i maskinladen.

Rengøringsmidler: Der anvendes kun godkendte midler. Rengørings- og desinfektionsmidler oplagres på fast bund.

Veterinærmedicin: Uheld med udslip af medicin forebygges ved altid at opbevare veterinærmedicin på korrekt; også medicin, som er i brug. Desuden følges dyrlægens instruktioner, og brugsanvisningen på pakningen.

Pesticider: Der sørges for sikker transport af kemikalier til ejendommen og mellem ejendom og marker. Og pesticiderne opbevares forsvarligt på Gamlevældegård. Giftige bekæmpelsesmidler opbevares forsvarligt under lås. For alle midler gælder, at de opbevares utilgængeligt for børn og ikke sammen med eller i nærheden af levnedsmidler, foderstoffer m.v.

Minimering af gene og forurening ved uheld

Gylle: Ved lækage/overløb fra gylletanke, etableres en barriere, så gyllen ikke løber mod beskyttede søer, eller mod vandløb. Hvis der er risiko for, at gylle løber mod åbne grøfter eller søer, kan der etableres barriere med f.eks. bigballer af halm.

Ved udslip/overløb, hvor der er en sandsynlighed for akut forurening, kontaktes alarmcentralen (112). Alarmcentralen kontakter relevante medarbejdere i Bornholms Regionskommunes miljøafdeling.

Når gyllen overpumpes fra fortank til gyllebeholder, overvåges overpumpningen. Alle, som arbejder i stalden, ved, hvor afbryder til pumpen er placeret. Gylletankene er underlagt lovpligtig kontrol og kontrolleres hyppigt visuelt og der føres logbog.

Sker der tilsvining af vejene ved gyllekørsel, bliver der skiltet med glatføreskilt, og der bliver ryddet op senest ved arbejdets ophør samme dag.

Hvis det værste uheld skulle ske, og der opstår lækage fra gyllevognen enten på landevej eller i marken, stoppes evt. gyllefløb mod grøft, dræn og vandløb med f.eks. halmbigballer. Der tages kontakt til kommunens Teknik og Miljøafdeling, og yderligere tiltag aftales.

Lugtgener fra gyllespredning minimeres ved at sprede under bedst mulige forhold (lille vindhastighed og høj luftfugtighed)

Olie: Ved oliespild fra dieseltank eller maskiner opsuges spild med f.eks. savsmuld eller kattegrus. Olietankene er underlagt lovgivning. Tankene står på fast bund, hvor evt. olielækage er synlig. Ved spild fra olietank spredes ligeledes sugende materiale, som opsamles og afleveres på modtagestation.

Rengørings og desinfektionsmidler: Hvis der forekommer utilsigtet spild, opsamles det f.eks. med savsmuld eller kattegrus.

Medicin: Hvis der forekommer utilsigtet spild, opsamles det f.eks. med savsmuld eller kattegrus.

Pesticider: I tilfælde af kemikaliespild spredes et sugende materiale (f.eks. savsmuld eller kattegrus), og det sugende materiale og evt. jord/grus fjernes med skovl, og puttes i affaldsposer. Derefter bortskaffes det på modtagestation. Kemikalierummet er tørt og frostfrit med god belysning. Der findes et sugende materiale f.eks. savsmuld til opsamling af spild. Gulvet er tæt og uden afløb.

Der er førstehjælpeudstyr og øjenskyllmiddel til rådighed på Gamlevældegård.

Generelt gælder, at ved akut forurening af olie, gylle eller spildevand, tilkaldes alarmcentralen på 112. Alarmcentralen tilkalder en miljømedarbejder fra Bornholms Regionskommunes miljøafdeling.

I stalden og på marken medbringes en mobiltelefon således at det er muligt at hurtigst at tilkalde hjælp ved uheld.

Strømafbrydelse, generelt

Lovgivningen forlanger, at man kan redegøre for, hvordan dyrene beskyttes ved strømafbrydelse.

Alarmanlæg og nødopluk er lovpligtig i stalde med mekanisk ventilation. Det er desuden vigtigt, at dyrene fortsat har adgang til foder og vand.

Strømafbrydelse, Gamlevældegård

For Gamlevældegård gælder:

Ventilation: Der er nødopluk, der sikrer et luftskifte i staldene. Ved strømsvigt i varmeperioder vil nødopluk blive suppleret med åbning af døre og vinduer for at sikre et tilstrækkeligt luftskifte.

Vand: Der vil være vand også ved strømsvigt (vandværksvand)

Foder: Fremstilling og udfodring sker automatisk og er afhængig af strøm. Ved længere strømsvigt kan der fodres manuelt.

Udbringning af husdyrgødning

- Husdyrgødning udbringes under hensyn til generelle regler, og foregår i videst muligt omfang efter godt landmandsskab, hvilket vil sige at der tages hensyn til naboer, byområder osv
- Gyllen nedfældes på græsmarker
- Husdyrgødningen udbringes under hensyn til afgrødernes vækstperiode, hvilket betyder maksimal udnyttelse af næringsstoffer
- Udkørsel af flydende husdyrgødning på dage med lav fordampning/regn.
- Udkørsel af flydende husdyrgødning til afgrøder i god vækst og/eller afgrøder med en plante-højde, der reducerer fordampningen

Kommunens vurdering

Bornholms Regionskommune vurderer, at der på tilfredsstillende vis er redegjort for mulige driftsforstyrrelser og uheld og foranstaltninger til begrænsning af risici.

Det vurderes i henhold til klagenævnspraksis, at husdyrgødningsbekendtgørelsens regler for håndtering af bl.a. flydende husdyrgødning anses for tilstrækkelige til at imødegå forurening ved et eventuelt udslip, og derfor er der ikke stillet yderligere vilkår til at forebygge uheld m.v.

Bornholms Regionskommune vurderer, at der skal foreligge en beredskabsplan, som indeholder følgende:

- En plan over husdyrbruget med angivelse af drænsystemer og vandkilder/spildevandskilder
- Handlingsplaner for hvordan brand, utætte eller kollapsede gyllebeholdere, ukontrollerede afstrømninger fra møddinger og ensilagepladser samt olieudslip håndteres.
- Oplysninger om hvor udstyr til håndtering af forureningsulykker er placeret.

Vilkår

Der er stillet vilkår om udarbejdelse af en beredskabsplan, som indeholder handleplaner for blandt andet, hvordan brand, utætte eller kollapsede gyllebeholdere, ukontrollerede afstrømninger fra møddinger og ensilagepladser samt olieudslip håndteres. Beredskabsplanen ses i bilag 5.

11 EGENKONTROL OG DOKUMENTATION

I dette afsnit beskrives og vurderes, hvordan ansøger gennemfører eller planlægger at gennemføre egenkontrol og management. Desuden beskrives de dokumenter og registreringer, som ansøger skal præstere for at dokumentere, at vilkårene i miljøtilladelsen er overholdt.

Beskrivelse

Management og egenkontrol

- Forbrug af råvarer opgøres kvartalsmæssigt ifm. udarbejdelse af E-kontrol
- Foderblandinger optimeres mindst én gang årligt af foderkonsulent
- Forbrug af vand og energi følges kvartalsmæssigt og opgøres min. én gang årligt ifm. årsregnskab
- Produktionsapparatet efterses i det daglige arbejde
- Der er dyrlægebesøg hver måned/iht. lovgivning på området
- Ejer og medarbejdere deltager i relevante efteruddannelseskurser og erfagrunder
- Der udarbejdes den lovpligtige gødningsplan
- Der føres logbog over flydelag i gyllebeholder
- Der er 10 års kontrol på gyllebeholdere
- Gyllepumpning overvåges
- Der er egenkontrolprogram for dyrevelfærd. Programmet følges op ifm. dyrlægebesøg og kontrolleres ifm. Danish kontrol hvert 3. år
- Der gennemføres egenkontrol ift. "Branchekode for foderhygiejne"
- Der er udarbejdet en beredskabsplan med beskrivelse af forholdsregler ifm. uheld

Gamlevældegård er desuden, som leverandør til Danish Crown, omfattet regelsættet "Code of Practice".

Dokumentation

- Gødningsplan
- Foderoptimeringer og analyser
- Produktionsrapporter
- Dokumentation for skadedyrsbekæmpelse
- Logbog for flydelag på gylletank
- 10 års beholderkontrol

I løbet af få dage kan skaffes:

- Fakturaer på køb og salg af foder og dyr
- Sundhedsbemærkninger fra slagteri

Kommunens vurdering

Bornholms Regionskommune vurderer, at gennemførelse af den beskrevne egenkontrol samt overholdelse af de stillede vilkår vil medføre, at der løbende holdes øje med, at forudsætningerne for miljøgodkendelsen overholdes, og at det er dokumenteret, således at kommunen ved tilsyn eller på efterspørgsel kan kontrollere dette.

Dokumentationen skal opbevares i mindst 5 år.

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der stillet vilkår om, at alle vilkår skal være kendt af de ansatte samt om dokumentation for produktionsarealets størrelse, korrekt bortskaffelse af affald mv.

12 SAMLET VURDERING

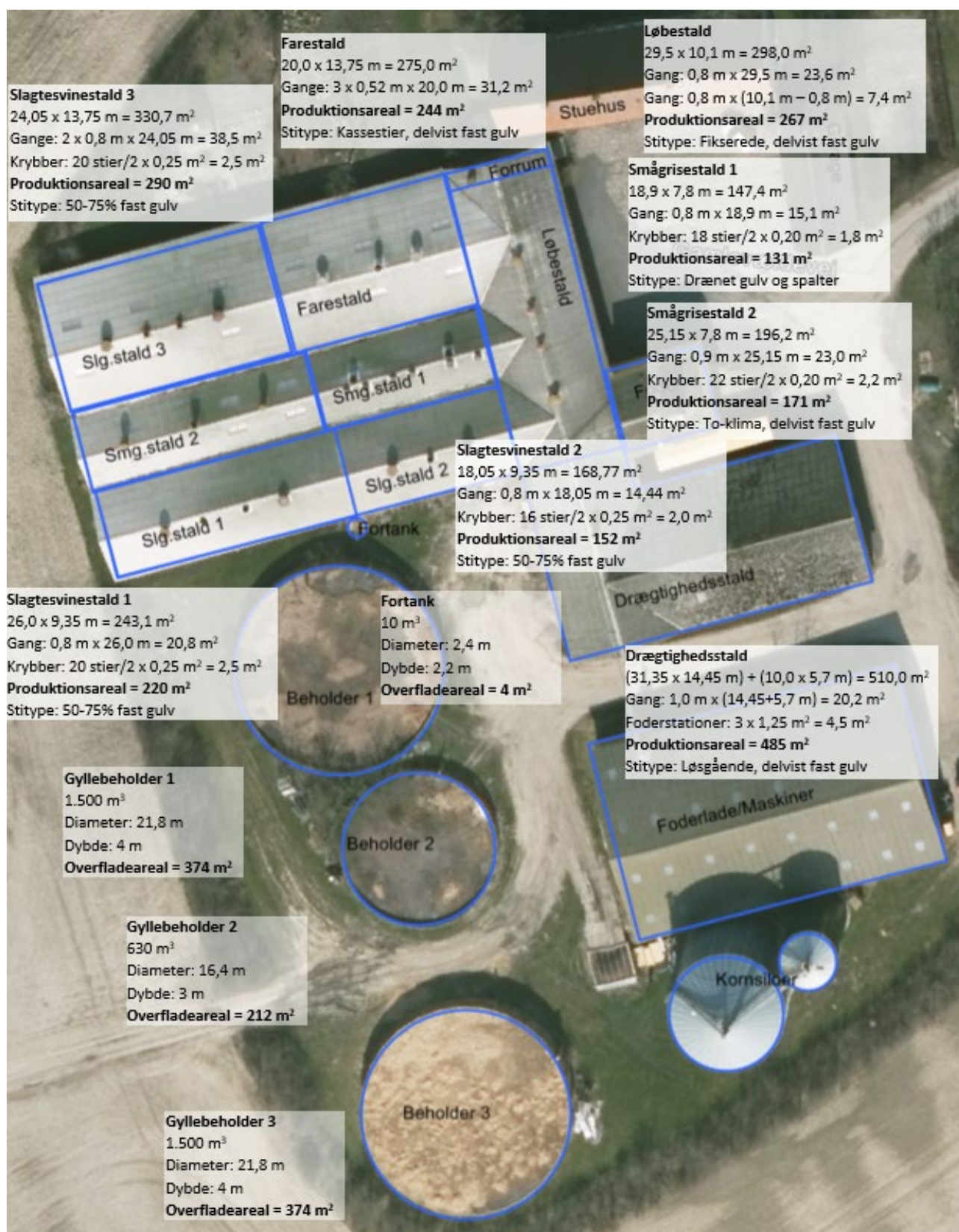
Samlet set vurderer Bornholms Regionskommune, at når miljøtilladelsens vilkår overholdes, har ansøger truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne. Bornholms Regionskommune vurderer, at indretning og drift af husdyrbruget kan ske i overensstemmelse med gældende regler og uden væsentlig påvirkning af miljøet, som dette er defineret i husdyrgodkendelsesloven, herunder at projektet ikke skader bevaringsstatus for Natura 2000-områder eller levesteder for arter optaget på habitatdirektivets bilag IV.

På baggrund af husdyrbrugets beliggenhed og de beskrevne ikke-væsentlige virkninger på det lokale miljø, vurderer Bornholms Regionskommune desuden, at det ansøgte ikke vil have grænseoverskridende virkninger.

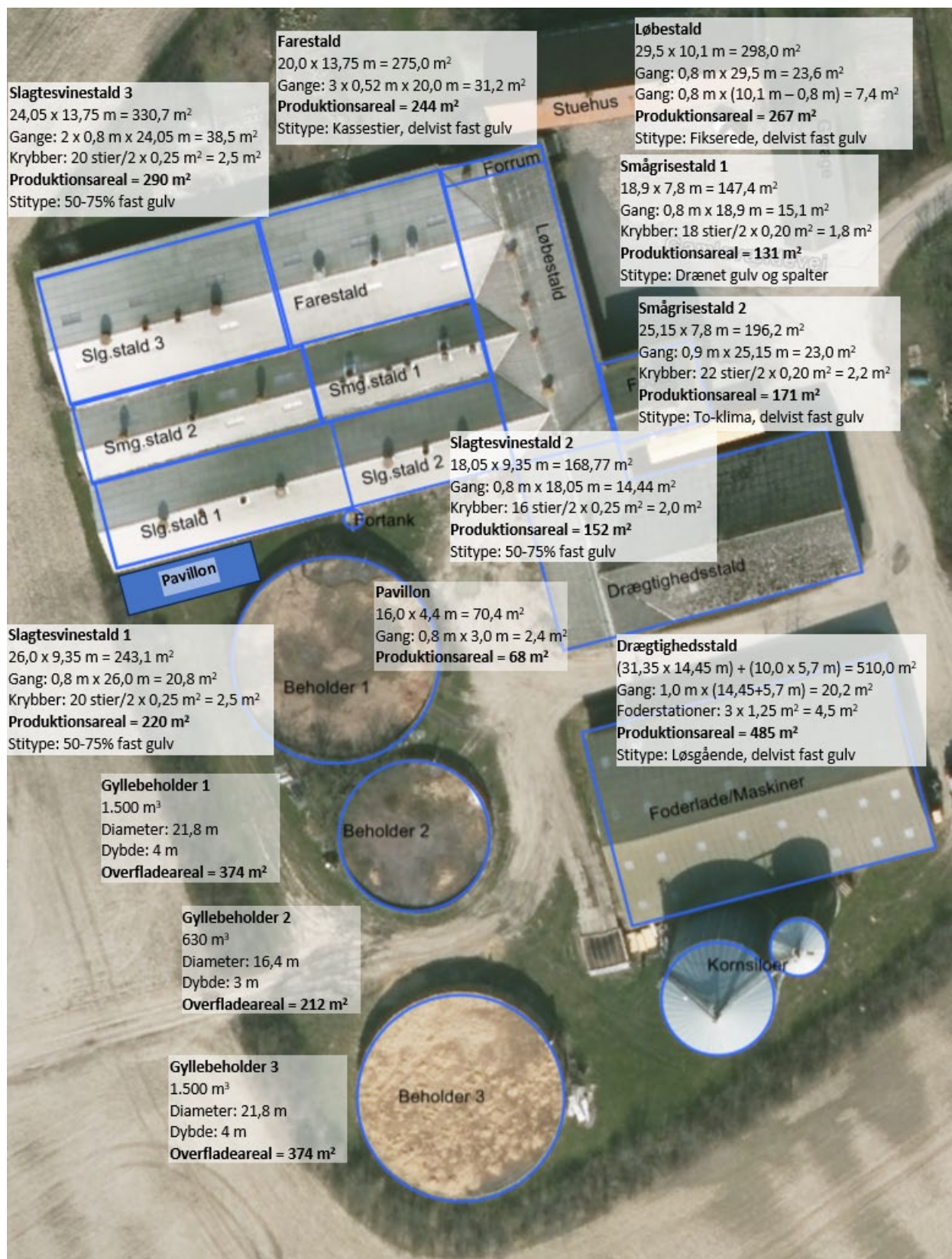
Bilagsoversigt

1. Produktionsarealer i nudrift og 8-årsdrift
2. Produktionsarealer i ansøgt drift trin 1
3. Produktionsarealer i ansøgt drift trin 2
4. Naturberegningsspunkter for Gamlevældegård
5. Beredskabsplan for Gamlevældegård
6. Beplantningsbælter ved Gamlevældegård
7. Modtagne høringssvar og kommunens bemærkninger

Bilag 1. Produktionsareal i nudrift og 8 årsdrift

Bilag 2. Produktionsareal i ansøgt drift trin 1

Bilag 3. Produktionsareal i ansøgt drift trin 2

Bilag 4. Naturberegningspunkter for Gamlevældegård

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):
					8-års drift	Nudrift:	
Skov S	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,2
Sø	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,0	0,0	0,1
Skov Ø	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,3
Skov V	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,3
Skov NV3	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,3
Skov NV2	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,3
Skov NV1	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,3
Eng	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,2
Strandeng	Kategori 1	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0
Habitatområde	Kategori 1	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,1
Overdrev	Kategori 1	Ansøger	0	Mk	0,0	0,0	0,0
Overdrev V	Kategori 2	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,0
Mose	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,0	0,0	0,1

Bilag 5. Beredskabsplan for Gamlevældegård

Beredskabsplan

Gamlevældegård, Gamlevældevej 31, 3760 Gudhjem

Opdateret juli 2026

Telefonliste	Brand - instruks	Overløb af gylle - instruks	Kemikalier, oliestpid - instruks	Stophaner og hovedafbrydere	Strømsvigt - instruks	Personskade - instruks
Brandvæsen 112	RING 112 - oplys: • Navn, adresse og tlf nr. der ringes fra • Hvad der er sket og at det er en gårdbrand • Er der tilskadekomne - hvor mange? • Er dyrerne kommet ud - art og antal der evt. er fanget Kontakt Christian 2889 4102	Ved større overløb af gylle eller ved brud på gylletank - RING 112 - oplys: • Navn, adresse og tlf nr. der ringes fra • Hvad der er sket og hvor meget der er løbet ud • Om der er risiko for forurening af vandløb eller drikkevandsboring	Ved større udslip af kemikalier og olie - RING 112 - oplys: • Navn, adresse og tlf nr. der ringes fra • Hvad der er sket, hvad og hvor meget der er løbet ud • Om der er risiko for forurening af vandløb, drikkevand Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighederne. Kontakt Christian 2889 4102	Vand Hovedhane for vand er placeret ved den vestlige gavl af slagtesvinestald 1. Hovedhane ved nyt staldanlæg placeres ved forrum. Placering af stophaner er vist på kort. Elektricitet Hovedafbryder er placeret i fyrrum ved forrummet i eksisterende stald.	Vurder om dyr vil lide under træk fra nødopluk eller varme. Tjek alle stalde og se, om nødoplukket er åben. Begræns trækgener og varmeudvikling (overbrusning). Kontroller at der ikke sker forurening som følge af manglende strøm til pumper o.l. Kontakt Christian 2889 4102	RING 112 - oplys: • Navn, adresse og tlf nr. der ringes fra • Hvad der er sket og personens tilstand • Adgangsveje Yd almindelig førstehjælp. Førstehjælpsudstyr er placeret ved forrum til stalde. Specifikt udstyr til brug ved uheld med syre er placeret ved luftrenser. Kontakt lægevagten ved mindre personskade. Kontakt Christian 2889 4102
Ambulance 112						
Lægevagt 1813						
Miljømyndighed Helle Thers 5692 2074						
Landbocentret 5690 7800						
Dyr læge LVK 2171 5279	Start rednings- og slukningsarbejde, hvis forsvaret: • Evakuer dyr • Fjern olie, trykflasker, gødning og kemikalier Hvis det ikke er muligt at slukke branden - forsøg at begrænse den ved lukning af døre og vinduer. Modtag brandvæsenet og udlever kortmaterialet.	Forsøg opdæmning for at undgå, at gylle løber mod dræn/afløb eller vandløb. Opdæmning kan foretages med jord og/eller halm. Er gyllen løbet til dræn opdæmmes vandløb med jord og/eller halm. Hoveddrænen er placeret øst for ejendommen ved Gamlevældevej.	Opdæmning kan foretages med jord og/eller halm. Anvend savsmuld eller kattegrus til opsug af mindre spild. Modtag brandvæsen/myndighed og orientér om sted, omfang mv.	Kontakt Christian 2889 4102	Ved strømsvigt på over ca. 1/2 time, ring til Trefor og forhør om varigheden af udfaldet. Tlf nr. 5693 0950.	Arbejdsulykker og personskade skal anmeldes til via EASY på www.easy.ask.dk .
Elektriker 56492001						
Ventilation 56965149						
Smed/VVS 56492001						
Christian 2889 4102						

BEREDSKABSKORT - VEND

Bilag 6. Beplantningsbælter ved Gamlevældegård

Bilag 7. Modtagne høringssvar og kommunens bemærkninger

Bornholms Regionskommune har i forbindelse med den gennemførte nabo-/partshøring i perioden 21. juli til 11. august 2026 modtaget 1 skriftlig henvendelse. Denne er gengivet i det følgende efterfulgt af kommunens kommentarer til de enkelte punkter.

Ansøger har haft høringssvarene til udtalelse og har via sin konsulent indsendt bemærkninger hertil.

Bemærkninger modtaget i høringsperioden

Bornholms Regionskommune har i høringsperioden modtaget et fælles høringssvar fra ejerne af Gamlevældevej 27, 34 og 36.

Det fremgår indledningsvist af høringssvaret, at bemærkningerne ikke er udtryk for en generel modstand mod den eksisterende landbrugsdrift på Gamlevældegård. Det oplyses, at den nuværende drift efter naboernes oplevelse ikke giver anledning til væsentlige gener, og at driften generelt foregår under hensyntagen til omgivelserne. Det fremgår desuden, at der er et godt naboskab.

Naboerne har ingen bemærkninger til trin 1, som vurderes acceptabelt i sin udformning.

Bemærkningerne vedrører derfor navnlig den nye gyllebeholder i trin 2, herunder beholderens størrelse, anvendelse og placering, overdækning af en eksisterende gyllebeholder samt kommende krav til dyrevelfærd.

Ny gyllebeholder – kapacitet og anvendelse

Det anføres i høringssvaret, at der i trin 2 søges om etablering af en ny gyllebeholder med en kapacitet på 4.000 m³. Naboerne bemærker, at den samlede opbevaringskapacitet dermed vil blive væsentligt større end den kapacitet, der er nødvendig for at opfylde kravene til opbevaring af husdyrgødning.

På den baggrund efterspørges oplysninger om den planlagte anvendelse af den nye beholder. Der udtrykkes samtidig bekymring for, om beholderen kan blive anvendt til opbevaring af husdyrgødning fra andre husdyrbrug, og om dette kan medføre øget transport og lugt.

Ansøgers bemærkninger

Ansøger har oplyst, at den nye gyllebeholder ønskes etableret med en stor kapacitet, så den på sigt kan erstatte ældre beholdere og samtidig sikre en stor fleksibilitet i driften.

Størrelsen på 4.000 m³ er således fastsat ud fra den maksimalt forventede kapacitet ("worst case").

Bornholms Regionskommunes vurdering

Bornholms Regionskommune vurderer, at det forhold, at den samlede opbevaringskapacitet bliver større end den kapacitet, der som minimum er nødvendig for at opfylde de gældende krav til opbevaring af husdyrgødning, ikke i sig selv er til hinder for etableringen af beholderen.

Regionskommunen har ved vurderingen lagt vægt på ansøgers oplysninger om, at den nye beholder på sigt skal kunne erstatte ældre beholdere og samtidig sikre en større fleksibilitet i driften.

Regionskommunen vurderer desuden, at en tilstrækkelig opbevaringskapacitet kan være både driftsmæssigt og miljømæssigt fordelagtig. En større opbevaringskapacitet giver mulighed for at håndtere perioder med vanskelige vejr- og markforhold og dermed i højere grad tilrettelægge udbringningen af husdyrgødning på tidspunkter, hvor vejr-, jord- og afgr deforholdene er egnede. Dette understøtter en hensigtsmæssig udnyttelse af husdyrgødningen og principperne for godt landmandskab.

Regionskommunen bemærker endvidere, at det ikke i sig selv er i strid med miljøtilladelsen, at der i en gyllebeholder opbevares husdyrgødning eller afgasset biomasse, som stammer fra andre husdyrbrug eller fra et

biogasanlæg, forudsat at opbevaringen og håndteringen sker i overensstemmelse med den til enhver tid gældende lovgivning.

Regionskommunen vurderer på den baggrund, at bemærkningerne om den nye gyllebeholders størrelse og mulige anvendelse ikke giver anledning til at ændre den ansøgte kapacitet.

Placering af den nye gyllebeholder

Naboerne har bemærket, at den foreslåede placering af den nye gyllebeholder efter deres vurdering vil medføre en unødigt stor visuel påvirkning af landskabet. Det anføres blandt andet, at en gyllebeholder på 4.000 m³ med teltoverdækning vil udgøre et betydeligt teknisk anlæg og være et markant visuelt element i landskabet, herunder set fra Gamlevældevej ved ankomst fra Østerlars.

Naboerne har foreslået en alternativ placering nærmere de eksisterende gyllebeholdere i sydvestlig retning. Det vurderes i høringssvaret, at en sådan placering i højere grad vil samle gyllebeholderne omkring de eksisterende tekniske anlæg og dermed reducere den visuelle påvirkning af landskabet.

Det anføres endvidere, at det foreslåede 6 meter brede beplantningsbælte øst og syd for den nye beholder ikke nødvendigvis kan erstatte en hensigtsmæssig placering af et så stort anlæg.

Ansøgers bemærkninger

På baggrund af høringsbemærkningerne har ansøger oplyst, at placeringen af den nye gyllebeholder kan ændres.

Beholderen flyttes længere mod nord, således at den placeres umiddelbart syd for vejen mellem de to gårde og omtrent på linje med gyllebeholder 3.

Bornholms Regionskommunes vurdering

Bornholms Regionskommune har på baggrund af høringsbemærkningerne og ansøgers efterfølgende oplysninger foretaget en fornyet vurdering af placeringen af den nye gyllebeholder.

Regionskommunen vurderer, at den ændrede placering er landskabeligt acceptabel. Der er ved vurderingen lagt vægt på beholderens placering i tilknytning til ejendommens øvrige driftsbygninger og tekniske anlæg samt den afskærmende beplantning.

Den ændrede placering er på den baggrund lagt til grund for den endelige miljøtilladelse.

Overdækning af gyllebeholder 2

Det anføres i høringssvaret, at gyllebeholder 1 og 3 er overdækket som frivillige tiltag, mens gyllebeholder 2 fortsat er uden fast overdækning.

Naboerne har anmodet regionskommunen om at vurdere, om der i forbindelse med den samlede ændring af husdyrbruget bør stilles vilkår om fast overdækning af gyllebeholder 2 med henblik på yderligere at begrænse lugt- og ammoniakemissionen.

Ansøgers bemærkninger

Ansøger har oplyst, at gyllebeholder 2 er en ældre og mindre beholder, som på sigt forventes taget ud af drift. Den nye gyllebeholder i trin 2 ønskes blandt andet etableret med en kapacitet, der giver mulighed for på sigt at erstatte de ældre beholdere.

Bornholms Regionskommunes vurdering

Bornholms Regionskommune vurderer, at der ikke er grundlag for at stille et særskilt vilkår om fast overdækning af gyllebeholder 2.

Regionskommunen har ved vurderingen lagt vægt på, at det ansøgte husdyrbrug med de beskrevne miljøtekniske tiltag overholder de gældende krav til ammoniakemission og øvrige miljøforhold efter husdyrbruglovgivningen.

Regionskommunen vurderer derfor, at der ikke på baggrund af høringsbemærkningen er miljømæssigt grundlag for at kræve yderligere emissionsreduktion fra gyllebeholder 2.

Dyrevelfærd og kommende regler

Naboerne har bemærket formuleringen i beskrivelsen af trin 2 om, at indretningen af de eksisterende stalde ændres med henblik på at kunne opfylde gældende og kommende krav til dyrevelfærd.

Det anføres, at de kommende regler på området endnu ikke er endeligt kendte, og at det derfor ikke på nuværende tidspunkt kan fastslås, om de beskrevne ændringer vil kunne opfylde fremtidige krav.

Naboerne henviser i den forbindelse til politiske udmeldinger om fremtidige ændringer af svineproduktionen og finder, at en udvidelse baseret på traditionel svineproduktion er uhensigtsmæssig.

På den baggrund foreslås det, at miljøtilladelsen alene meddeles til trin 1, mens trin 2 enten udgår eller gøres betinget af den fremtidige udvikling i reglerne om dyrevelfærd. Det foreslås blandt andet, at en efterfølgende regelændring skal kunne medføre, at muligheden for at gennemføre trin 2 bortfalder, hvis trin 2 ikke allerede er gennemført.

Ansøgers bemærkninger

Ansøger har oplyst, at der foreligger en række kommende krav til blandt andet løsdrift i løbestalde og farestalde, og at der forventes yderligere ændringer, blandt andet i forhold til arealkrav.

Med den ansøgte miljøtilladelse ønskes mulighed for at kunne ændre den indvendige indretning af de eksisterende stalde, så staldene kan tilpasses gældende og kommende krav. Da den fremtidige lovgivning endnu ikke foreligger i sin endelige form, kan den konkrete fremtidige indretning ikke beskrives nærmere på nuværende tidspunkt.

Bornholms Regionskommunes vurdering

Bornholms Regionskommune skal behandle ansøgningen og træffe afgørelse på grundlag af den lovgivning, der er gældende på tidspunktet for afgørelsen.

Regionskommunen kan derfor ikke ved vurderingen af det ansøgte projekt lægge mulige fremtidige regler, som endnu ikke er vedtaget eller trådt i kraft, til grund for afgørelsen.

Miljøtilladelsen efter husdyrbruglovgivningen regulerer husdyrbrugets miljømæssige forhold. Tilladelsen indebærer ikke en vurdering af eller garanti for, at den fremtidige indretning af staldene opfylder kommende krav efter anden lovgivning, herunder regler om dyrevelfærd.

Hvis der efter meddelelsen af miljøtilladelsen indføres nye regler om dyrevelfærd eller indretning af stalde, vil husdyrbruget skulle overholde disse regler i overensstemmelse med de ikrafttrædelses- og overgangsbestemmelser, der fastsættes i den pågældende lovgivning.

Regionskommunen vurderer på den baggrund, at der ikke er grundlag for at lade trin 2 udgå af miljøtilladelsen eller gøre muligheden for at gennemføre trin 2 betinget af eventuelle fremtidige ændringer af lovgivningen.

Samlet vurdering af høringsbemærkningerne

Høringsbemærkningerne har medført, at placeringen af den nye gyllebeholder i trin 2 er blevet genovervejet. Ansøger har på den baggrund ændret placeringen, således at beholderen flyttes længere mod nord og pla-

ceres omtrent på linje med gyllebeholder 3. Den ændrede placering er lagt til grund for den endelige miljøtil-ladelse.

Bemærkningerne om gyllebeholderens kapacitet og anvendelse, overdækning af gyllebeholder 2 samt kommende krav til dyrevelfærd har indgået i regionskommunens vurdering, men har ikke givet anledning til yderligere ændringer af det ansøgte projekt eller miljøtilladelsens vilkår.